

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Christos a înviat!

Adevărat că a înviat!

Acestea sunt vorbele, cu care ne salutăm Români în sfânta și marea zi a învierii Domnului, cu aceste vorbe salutăm și noi pe iubiții noștri cetitori și aceste vorbe vor răsună acum și totdeauna pe întreg pământul românesc.

A înviat Christos, pentru-că a fost Mesia Mântuitorul, făgăduit celor dintâi oameni după cădere, zicându-se: „Unul din urmași va zărobi capul spiritului rău”, iar patriarhilor: „Prin unul din urmași se vor binecuvânta toate popoarele pământului”. Iar patriarhul Iacob zice: „Nu va lipsi Domu din Iuda și povățuitor din neamul lui, până va veni Acela, care va fi așteptarea popoarelor”. Asemenea Moise și Isus Navi, cari au zis: „Va ridica Dumnezeu dintre voi un Proroc mare, pe acela să-l ascultați”.

La împlinirea vremii „Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi și am văzut mărirea Lui, ca mărirea a unuia născut din Tatăl, plin de dar și de adevăr”.

S'a întrupat Cuvântul: Dumnezeu-Omul, numit Isus Christos, pentru-ca să învețe și să dea lumină omenirii în privința datoriei și lucrării noastre în lume, desăvârșind legea vechiului testament, dată de acelaș Cuvânt al lui Dumnezeu la Sinai. „N'am venit să stric legea, zice Mântuitorul, ci să o desăvârșesc”.

A înviat Christos, dând adevărata idee și cunoștința deplină despre umanitate. „Toți suntem pe pământ fiii lui Dumnezeu și frați între noi”. „N'am venit, zice Mântuitorul, numai pentru oile cele pierdute ale casei lui Israel, ci și alte oi am, care nu sunt în staulul acesta, și pe acelea se cade a-le aduce până se va ajunge o turmă și un păstor. Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacurilor”.

Învățăturile și bunurile evanghelice mântuitoare aduse din ceriu de Cuvântul lui Dumnezeu, întrupat și numit Isus Christos, au ajutat omenirea să înainteze întru fericirea ei. Și iarăși nicăieri nu vedem atâta cădere pe drumul iadului, ca la cei-ce au ajuns să lapede de mântuitoarele învățături ale Domnului nostru, cuprinse în Sfânta Evanghelie și în învățătura Bisericii noastre românești.

Și cum pecetea darului mântuirii prin învățătura Cuvântului lui Dumnezeu s'a pus prin sfintele Patimi și mărita Inviere a Mântuitorului nostru, cuvine-se să sărbătorim, frații lor creștini, cu lucrări dumnezeiești aceste sfinte zile ale Paștilor creștinești.

Iată ce ne spune Maica noastră Biserica în aceasta sfântă și mare zi luminată a Paștilor:

„De este cine-va binecredincios și iubitor de Dumnezeu, să se îndulcească de acest praznic bun și luminat. De este cine-va slugă înțeleaptă, să între bucurându-se întru bucuria Domnului său. De s'a ostenit cine-va postindu-se, să-și ia acum dinarul. De a lucrat cine-va din ciasul cel dintâiu, să-și ia astăzi dreapta plată. De a venit cine-va după ciasul al treilea, mulțumind să prăznuască. De a ajuns cine-va după ciasul al șasălea, nimic să nu se îndoască, că de nimic nu se va păgubi. De a întârziat cine-va până în ciasul al nouălea, să se apropie, nimica îndoindu-se. De-a ajuns cine-va numai în ciasul al unsprezecelea, să nu se teamă, că a zăbovit, că milostiv fiind stăpânul, primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâiu, odihnește pe cel din al 11-lea cias, ca și pe cel-ce a lucrat din ciasul cel dintâiu, și pe cel din urmă miluiește și pe cel dintâiu mângăie, și aceluia plătește și acestuia dăruiește, și faptele primește și cu voința se împacă, și lucrul cinstește și socoteala o laudă.

Pentru aceasta intrați toți întru bucuria Domnului vostru. Și cei dintâi, și cei de-al doilea luați plata. Bogații și săracii împreună dănuți. Cei-ce v'ăți înfrânat și cei leneși cinstiți ziua. Cei-ce ați postit și cei-ce n'ăți postit, veseliți-vă astăzi. Masa este plină, ospătați-vă toți. Vițelul este mult, nimenea să nu iasă flămând. Toți vă îndulciți de ospățul credinței. Toți luați bogăția hunătății. Nimenea să nu plângă pentru sărăcie, că s'a arătat împărăția cea de obște. Nimenea să nuse tânguească pentru păcate, că iertare din mormânt a răsărit. Nimenea să nu se teamă de moarte, că ne-au slobozit pe noi moartea Mântuitorului. Stânsu-o-a Acela, ce a fost ținut de moarte. Prădat-a iadul, cel-ce s'a pogorit în iad, amărātu-l-a, fiindcă a gustat trupul Lui. Și aceasta mai înainte prorocind Isaia a strigat: „Iadul s'a amărit, întimpinându-te pe tine jos, s'a amărit, că s'a stricat, că s'a batjocorit, că s'a omorât; s'a amărit, că s'a surpat, că s'a legat. A luat trup și de Dumnezeu s'a lovit. A luat pământ și s'a întimpinat cu cerul. A luat ce a văzut și a căzut întru ce n'a văzut. Unde-ți este moarte boldul? Unde-ți este iadule biruința? Sculatu-s'a Christos și au căzut demonii. Inviat-a Christos și se bucură îngerii. Inviat-a Christos și viața viețuiește. Inviat-a Christos și toți cei din mormânturi, căci Christos sculându-se din morți, începătura celor adurmiți s'a făcut spre viața de veci. Christos a înviat!

Pentru școala românească. Pentru susținerea școlii lor naționale românești, Români din Ciudanovița, un sat cu abia șase sute de suflete (Bănat), plătesc un arunc de 117 percente, adică tot la 10 coroane dare mai plătesc 11 cor. 70 bani pentru școală. Negustorul I. Buia plătește anual numai arunc pentru școală 186 coroane! Așa cetim în „Progresul” din Oravița. O astfel de jertfă adusă pe altarul culturii naționale pune pe bravi Ciudanovițeni în fruntea neamului nostru și face totodată de rușine acele sate, unde mai bucuos își înmormântează școala și se aruncă în brațele culturii străine, decât să jertfească 10--20 percente pentru a scăpa copiii lor de primejdia străină.

Din dietă. Prin-ministrul Hedervary a ținut o nouă vorbire în dietă, în care a spus, că guvernul vrea să conducă afacerile statului pe temeiul legilor votate, pentru-ca toți cetățenii să fie egal îndreptățiți. Când l-a întrebat însă deputatul nostru Stefan C. Pop „Ce e cu legea naționalităților?”, cinstitul cap al guvernului a tăcut mulcom.

Niște mărturisiri, cari dovedesc dreptatea plângerilor noastre, i-au scăpat deputatului guvernamental Haydin Imre, ales într'un cerc de Slovaci. Se'nțelege, că n'a făcut-o de dragul Slovacilor, nici nu va lupta, ca să se facă dreptate, ci a făcut-o să îmbete cu apă rece pe acei Slovaci nenorociți, cari în loc să-și aleagă un Slovak naționalist ca deputat, au ales un străin. Iată ce a spus Ungurul: „Slovacul plătește o groază de dări la stat și de bunăsamă, că se întreabă, pentru-ce plătesc eu atâta dare? I-se spune, că pentru ea capătă administrație (slujbași). Dar pe notarul și pe primarul satului tot el îi plătește! I-se spune, că i-se dă instrucție (învățătura) în școală. Dar cheltuielile școlii tot el le plătește, și tot n'are școală! Cheltuielile cu drumurile tot el le plătește, și n'are drumuri. În armată își face slujba. Pe căile ferate nu călătoresc gratuit, ci pe banii săi. Rămâne deci numai siguranța persoanei și a averii. Dar acestea sunt lăsate în părțile muntoase în grija cânelui de casă! Și bietul Slovak și pentru câne mai plătește dare!”

Sășii și noi. În camera (dieta) din România, dl Tache Ionescu, căpetenia partidului conservator democrat, a ținut o vorbire mai lungă, în care a povestit și despre o întâlnire a lui cu vestitul — în rele! — Banffy Dezső, pe când era prim-

*) Unde e școală comună sau chiar de stat — așadară înființată tot din milioanele, ce le dăm noi, copiii noștri numai ni-se îndobitocesc, căci limba și legea ne este batjocorită în ele.

ministru al Ungariei. Dl Ionescu l-a întrebat pe Banffy:

— De ce nu faceți cu Românii ceea-ce ați făcut cu Sașii? Sașilor le recunoașteți o viață națională foarte largă, și cu toate acestea îi aveți în majoritatea d-voastră ca un grup deosebit, ca partid săses? Nu puteți încerca așa ceva și cu Românii?

— Niciodată! răspuse Banffy. D-Ta uiți, dle Ionescu, că Sașii sunt 200,000 de suflete, pecând Românii se apropie de trei milioane. D-Ta uiți, că Sașii sunt la o mie de kilometri de Germania, iar Românii stau dealungul graniței României. (Vezi: Ce scriu alte gazete?).

Despre Germanii (Șvabii) din Banat iară publică gazeta germană din Sibiu vești bune. Și ori-ce știre bună despre renașterea lor națională trebuie să ne bucure și pe noi, căci ni-se înmulțesc tovarășii în lupta pentru drepturile naționale.

La alegerile pentru consiliul comunal din Vârșeț, a cărui populațiune e în majoritate germană, partidul guvernamental a pierdut nouă locuri. Prin aceasta a slăbit așa de mult, încât la alegerile comisiunilor au reușit numai Șvabii naționaliști propuși de conducătorul lor, vrednicul German Reinhold Heegn.

Nu numai Germanii dela orașe se deșteaptă, ci și țărani germani dela sate. În comuna Segenthau (Dreisnitz, poreclită ungurește Nementsagh) țărani au o puternică însoțire de credit sistem Raiffeisen. Cu ajutorul acestei însoțiri s'au ridicat așa de bine, încât nu le mai pasă de nimeni. Când a fost vorba să se aleagă senatul școlar, au ales numai țărani naționaliști, așa că nici unul din nădrăgarii lor amețiți de idei ungurești n'a încăput. Asta va să zică mult, căci acum naționaliștii sunt stăpâni pe școală, și cine e stăpân pe școală, e stăpân pe sufletul său.

Veste bună pentru naționalitățile asuprite. Cetitorii noștri cunosc cu deamăruntul călătoria propovăduitoare de minciuni a lui Apponyi prin America. Un Ceh, contele (groful) Liitzow, care e acum profesor la universitatea din Londra (capitala Angliei) și e totodată un mare iubitor al Slovacilor asupriți ca și noi, va face o călătorie prin Statele Unite ale Americii de Nord, unde va ține prin toate orașele mai mari conferințe despre starea politică a Austro-Ungariei și chestiunea de naționalități din Ungaria.

Se'nțelege, că Slovacii și toate celelalte popoare slave din America fac pregătiri mari pentru primirea celui-ce vine să spulbere minciunile fariseului Apponyi.

Confiscarea unor colecte slovacești. Câți-va elevi slovaci au fost dați afară dintr'un gimnaziu maghiar, pentru-că ar fi agitat contra „ideei”. Bravii Slovaci au făcut numai decât două colecte (au strâns bani) pentru ei. Bani în suma de 3641 cor. și 17 bani i-au depus la o bancă slovacă. Când au aflat prim-pretorul din Verbo despre aceasta, a vrut să confişte banii, dar directorul nu i-a dat. Alt prim-pretor a pedepsit pe un colectant cu 2000 coroane. — Se'nțelege, că prin astfel de fapte Slovacii se întăresc tot mai mult în ținuta lor bărbătească față de asupritorii noștri comuni.

Apponyi nu va fi profesor la universitatea din Pesta. Senatul facultății de drept (unde învață cei-ce vreau să se facă advocați și judecători) a propus pe Apponyi ca profesor la universitate. Consiliul de ministri a respins propunerea aceasta. Desigur, pentru-că Apponyi, care toată viața lui a umblat cu minciuni, nu e potrivit să fie profesor de drept.

Legea de naționalități.

Și'n gazetele românești, și'n cele maghiare, și'n dietă și altminteri se pomeneste des *Legea de naționalități*, votată în anul 1868, în care se dau și naționalităților puține drepturi. Noi o pomenim, ca să arătăm cum în țara noastră o lege votată de dieta și casa magnaților și sancționată (iscălită de Împăratul) nu se respectază (ia în seamă) de loc, Ungurii o pomenesc, ca să ne spună nouă Românilor și celorlalte naționalități, că e o lege, care nu se poate lua în seamă, iar când e vorba de străinătate să se laude cu ea, arătând, câte drepturi ni-au dat ei nouă!

Ca să știe și cetitorii noștri, toți membri ai partidului național român, ce cuprinde aceasta lege, pentru a ști, cum au să lupte, când e vorba de drepturile limbii române la primării, în școală și la comitat, ne-am hotărât să o dăm în traducere românească în foaia noastră.

Legea de naționalități.

(Articolul 14 din anul 1868).

Deoarece toți cetățenii Ungariei formează, chiar potrivit cu principiile fundamentale ale constituției, din punct de vedere politic*) o națiune, națiunea ungară**) unitară, care nu se poate despărți, al cărei membru egal îndreptățit e fiecare cetățean al patriei, de ori-ce naționalitate s'ar ține;

deoarece această egală îndreptățire poate fi supusă unor dispozițiuni speciale (adecă se pot face legi privitoare la ea) numai întrucât privește întrebuintarea oficială a limbilor întrebuintate în țară și numai întrucât aceasta e cerută de unitatea țării, de putința practică a guvernării și administrațiunii și întrucât o cere îndeplinirea punctuală a dreptății:

egala îndreptățire deplină a tuturor cetățenilor trebuie lăsată neatinsă privitor la toate celelalte raporturi, iar privitor la întrebuintarea oficială a deosebitelor limbi vor slugi ca îndrumări următoarele hotăriri:

§. 1. Deoarece prin faptul unității politice a națiunii limba de stat a Ungariei e limba maghiară, pe viitor limba de deliberațiuni și discuțiune a parlamentului (dieta și casa magnaților) Ungariei e numai limba maghiară. Legile vor fi făcute în limba maghiară. Ele trebuie să fie date însă, în traducere autentică (recunoscută) și în limbile tuturor celorlalte naționalități, cari locuiesc în țară. Limba oficială a guvernului țării e și pe viitor în toate ramurile administrațiunii cea maghiară.

§. 2. Procesele verbale (protocoalele) ale jurisdicțiunilor (comitatele și orașele cu magistrat) vor fi redactate (făcute) în

*) așa dară nu al limbii și religiei!

**) ungară, adecă ungureană, după numele țării, cum zic și cei proști din România Românilor veniți din Transilvania la ei.

limba oficială a statului. Ele pot fi redactate însă pe lângă aceasta și în celelalte limbi, cari vor fi cerute de către puțina a cincina parte a populațiunii comisiunii reprezentative a jurisdicțiunii limbă a proceselor verbale. Când e vorba deosebire între singuraticile texte, textualul ghier hotărăște.

§. 3. În adunările jurisdicțiunilor care membru are dreptul să vorbească în limba maghiară ori în limba sa maternă, dacă aceasta nu e cea maghiară.

§. 4. Jurisdicțiunile întrebuintează actele lor adresate guvernului țării în limba oficială a statului. Ele pot însă întrebuinta pe lângă aceasta pe cealaltă coloară ori și-care limbă, pe care o întrebuintează ca limbă a proceselor verbale. În scrisorile, ce și le adresează o jurisdicțiune celorlalte, pot întrebuinta ori limba statului ori alta dintre limbile, cari în înțelesul ragrafului al doilea e primită ca limbă oficială a jurisdicțiunii, căreia se înminte scrisoarea.

§. 5. În afacerile lăuntrice, jurisdicțiunile folosesc limba oficială a statului. Deosebire însă aceasta ar întâmpina totuși dificultăți (greutăți) practice întrucât privește funcționarii, aceștia vor putea întrebuinta în mod excepțional și una dintre limbile protocolare ale jurisdicțiunii lor. Deosebire ori cere însă supravegherea din partea statului și cerințele de administrațiune, rapoartele lor și altele de deliberațiune trebuie prezentate totodată și în limba oficială a statului.

§. 6. Funcționarii jurisdicțiunilor întrebuintă, pe cât e posibil, pe teritoriul jurisdicțiunii lor, în raporturile oficiale cu comunele, întrunirile, reuniunile, cu instituțiile și cu persoanele private, limba maternelă.

§. 7. În cazurile, când un locuitor al țării e în drept a reclama ori reclama senatul legii sau ajutorul judecătorului fără intervenția unui avocat, fie ca pârător, fie ca pârât, fie ca petiționar, fie în persoană, fie prin împuternicit, poate întrebuinta: a) la judecătoria comunală a lui limba sa maternă; b) la o altă judecătorie comunală limba oficială și protocolară a acelei comune; c) la propria lui judecătorie comunală limba oficială ori protocolară a comunei sale, și d) la alte judecătorii, fie aceste judecătorii pe teritoriul jurisdicțiunii sale sau pe acela al altei jurisdicțiuni, fie limba protocolară a jurisdicțiunii, de care se ține judecătoria.

§. 8. În cazurile de sub §. 7 judecătorul aduce hotărîrea în privința plângerii ori rugării în limba, în care ea a fost făcută. Ascultarea reclamantului (celui-ce se plânge), ascultarea martorilor, constatările judecătorească și alte lucrări judecătorești, atât în chestiunile procesuale, cât și în procedura penală, judecătorul le face în limba partidei, care a pornit procesul, respective în limba persoanelor ascultate, iar procesele verbale ale procesului le redactează în cea limbă protocolară a jurisdicțiunii, pe care o alege în conglăsuire partidele din proces. Dacă cumva nu s'ar ajunge în aceasta privință la nici o învoire, judecătorul poate redacta procesul verbal al pertractării în ori-care dintre limbile jurisdicțiunii, dar e dator a explica în caz de întrebuintă cupriusul acestui proces verbal chiar și prin ajutorul unui interpret (tălmăciu). Judecătorul mai e obligat a lămurii partidelor și documentele mai însemnate

procesului, ori a îngrijii să li-se tăl-
cească, dacă ele vor fi scrise într-o lim-
pe care una ori alta dintre partidele,
i poartă procesul, n'ar înțelege-o.

În interesul partidei, care are să fie
ată, hotărîrea de citare (chiamare) tre-
scrisă în limba sa maternă, dacă acea-
se poate numai decât afla, altfel însă
limba protocolară a acelei comune, în
e locuiește partida chieamată, sau în lim-
oficială a statului.

Hotărîrea judecătorească va fi redac-
ă în limba procesului verbal (protoco-
i), dar judecătorul e dator a o publică
o da și în limba, în care o cere par-
a, dacă aceasta e una dintre limbile
otocolare ale jurisdicțiunii lor, de care
ține judecătorul.

§. 9. În toate acele procese civile și
minale, cari vor fi purtate mai departe
ajutorul unui avocat, trebuie păstrat
statutului obiceiul de până acum la ju-
cătorile de prima instanță privitor la
bă, atât în privința procedurii de pro-
căt și în privința hotărîrii, ce se dă,
când legislativa (dieta și casa mag-
ilor) va fi hotărît asupra statoririi de-
titive (pentru totdeauna) a judecătorii-
de prima instanță și asupra introducerii
cedurii verbale.

§. 10. Forurile judecătorești biseri-
ci hotărîsc ele singure în limba lor ofi-
ciară.

§. 11. La cărțile funduare e a se în-
puișă, chiar și având în vedere supra-
hera judecătorească, limba oficială a
ecătoriei, de care se țin. Dacă însă do-
partidele, atât hotărîrea, cât și extrac-
sunt a se da în limba oficială a sta-
i, ori într'una dintre limbile protoco-
ale acelor jurisdicțiuni, pe teritoriul că-
se găsește oficiul cărților funduare.

§. 12. În procesele apelate, dacă ace-
n'au fost purtate în limba maghiară
dacă s'au alăturat la ele documente în
i nemaghiare, curtea de apel (tabla
cască) dispune traducerea în limba ma-
ră, atât a procesului, cât și documen-
r, de cătră acei traducători recunoscuți,
vor fi instituiți pe cheltueala statului
ângă curțile de apel și supune apoi, în
sta traducere autentică, procesul spre
zuire.

Curtea de apel va scrie hotărîrile și
cățile sale totdeauna în limba oficială
statului. Dacă apoi procesul va fi în-
t judecătoriei de prima instanță, acea-
va și datoare a publică și da fiecărei
de hotărîrea și judecata curții de apel
a limba, pe care o va cere partida, în-
it aceasta limbă e limba oficială a ju-
toriei ori una dintre limbile protoco-
ale jurisdicțiunii.

§. 13. Limba oficială a tuturor jude-
cătorilor numite de cătră guvernul statu-
e numai limba maghiară.
(Sfârșitul cu §§-ii despre biserici și
le în numărul viitor.)

Din România.

Îmbunătățiri pentru armată. Buge-
cheltuielile) pentru armata română vor
cepând cu anul ce vine cu preste opt
ane de lei mai mare. Cu milioanele
ea e vorba să se facă următoarele
nătățiri:

1. La fiecare batalion de infanterie
înființă a patra companie cu un nu-

nrâr întreg de soldați, nu numai cu pușini,
cum eră până acuma.

2. Se vor înființă patru regimente
nouă de infanterie.

3. Se vor înființă aproape pe din tre-
gul opt companii de geniu (soldați, cari
fac poduri, telegrafe etc.)

4. Se vor înființă două regimente nouă
de artilerie.

5. La toate unitățile armatei se vor
înființă secțiuni de mitraliere (un fel de
mașini-tunuri, din cari împușcă cu gloanțe
ca cele de pușcă).

6. Se vor plăti lefuri bune.

7. Măncarea va fi îmbunătățită.

8. Casa de credit (banca, dela care se
pot împrumută) a ofițerilor va primi un
ajutor în fiecare an.

9. Se va înființă o casă de credit pen-
tru subofițerii (sergent-major, sergent, ca-
poral) reangajați (cari slujesc, pe plată
mai mare, preste cei doi ani, cu cât sunt
datori).

10. Subofițerii reangajați, după ce-și
vor împlini anii, pentru cari s'au învoit să
slujească mai mult, vor căpăta câte-o mo-
șioară dela stat.

Față de anul trecut, armata se spo-
rește cu 495 ofițeri, 619 subofițeri și
7500 soldați.

Principesa Elisaveta a României vizitoarea împărăteasă a Austro-Ungariei?

O gazetă din Budapesta aduse-se ști-
rea, că la toamnă se va face logodna fru-
moasei principese Elisaveta a României cu
ficerul moștenitorului de tron al împără-
ției austro-ungare. Lumea n'a prea dat
crezământ acestei știri, dar acum toate foile
sunt pline de amănunte. Iată ce spune
în privința aceasta „Neue Freie Presse“
din Viena. Propunerea pentru aceasta că-
sătorie a făcut-o însuși moștenitorul no-
stru de tron, arhiducele Francisc Ferdi-
nand, când a vizitat pe Regele Carol în
Sinaia (1909). Din partea românească i-s'a
răspuns, că o principesă română numai
atunci poate fi împărăteasă a Austriei și
regină a Ungariei, când Românii din Un-
garia nu vor mai fi asupriți, cum sunt ac-
cuma. Câți-va bărbați politici unguri încă
au fost de părerea, că mai întâiu trebuie
să se împace Ungurii cu Românii. Cercuri
înalte și-au rostit dorința, ca un bărbat în-
semnat de stat din Ungaria să pornească
încercările de împăciuire. A fost ales Ti-
sza, care a nimerit însă cu oștea în gard.
La toamnă, când principesa Elisaveta îm-
plinește 17 ani, e vorba să se pornească
din nou aceste încercări de — tragere pe
sfoară (înșelare).

Cu principesa Elisaveta ar răsări pe
tronul Habsburgilor*) o stea, cum n'au mai
fost de mult. Ea e nepoata împăratului
Germaniei, a împăratului Rusiei și a re-
gelui Angliei, și, mai presus de toate, e
nepoata Marelui Căpitan și Rege, Carol,
cel încununat cu coroana de oțel.

Ori-ce s'ar întâmplă însă, nădăjduim,
că fruntașii noștri nu se vor lăsa înșelați
de vorbele frumoase ale celor-ce numai
moartea noastră națională o doresc.

*) Casa noastră domnitoare are numele de
familie Habsburg-Lothringen.

Intru pomenirea lui Iosif Sterca-Șuluțu.

Înmormântarea fostului președinte al
„Asociațiunii“ noastre, venerabilul bătrân
rămas din vremuri mai bune, s'a făcut, cum
am raportat cu toată cinstea. Înalt Prea-
sfințitul Metropolit dela Blaj a dat cinstea
cea din urmă ce se cuvenea acestui repre-
zentant al Culturii românești, care a în-
chis ochii cu regretul pe buze, că nu poate
presidia adunarea iubilară a „Asociațiu-
nei“, care se va ține la Blaj, întru amin-
țirea celor 50 ani, ce au trecut de când s'a
înființat „Asociațiunea“ la stăruința și cu
binecuvântarea celor doi mari metropoliți
ai noștri: Șaguna și Șuluțu. Adunarea a-
ceasta, care se va ține la sfârșitul lui Au-
gust va fi minunat de frumoasă. Măreția
ei se ridică mai ales și prin faptul că a-
proape toți arhieriei români vor fi de față.
E aproape sigur că Metropolitul Mețianu
din Sibiu va fi alături de Metropolitul Mi-
hali dela Blaj, care din prilejul înmormân-
tării președintelui Șuluțu, a făcut vizită
Metrop. din Sibiu. Poate că vor lua parte
la adunarea din Blaj și Episcopii gr.-cat.
Dr. Demetriu Radu, dela Oradea-mare și
Dr. Vasile Hossu dela Lugoj, poate și alții.
În marginile serbării jubilară se va prăznuî,
negreșit, și pomenirea regretatului preșe-
dinte al „Asociațiunii“. Cu atât mai vâr-
tos, că ori cum la înmormântarea regreta-
tului bărbat, afară de sibieni și de blăjeni,
abia au mai fost reprezentanți din depăr-
tări, doi trei. Afară de Dr. Tripon din
Bistrița și Dr. Dăianu, dela Cluj, abia am
mai observat să fi venit cine-va mai de de-
parte anume pentru înmormântare. Dar
e și vrednic președintele „Asociațiunii“,
ca pomenirea lui să fie sărbătorită; cinstea
ce i-se dă numelui lui, să dă culturii no-
stre, organizată în mod unitar și național
în Asociațiune. De aceea salutăm idea,
care s'a ivit de a înființă un fond, care
purtând numele lui „Iosif Sterca-Șuluțu“
să fie administrat la Asociațiune cu meni-
rea de a premia din interesele lui scrieri
istorice și etnografice. Pentru un astfel
de fond aflăm că s'a făcut începutul, chiar
a doua zi după înmormântare, și nu ne în-
doim, că comitetul central va face totul,
ca acest fond să iee ființă. În loc de cu-
nuni peritoare toți Românii de bine vor
da bucuros câte-va coroane, pentru cultura
română, ca prinos pomenirii lui Iosif St.
Șuluțu, președintele „Asociațiunii“ no-
stre. #

„FOAIA POPORULUI“ este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat,
este anume întocmit pentru trebuințele ță-
ranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum până la Anul-nou costă
3 coroane 10 bani.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste
tot locul, ca astfel să o putem face și
mai bună!

Ce scriu alte gazete?

„Tribuna“ (Arad). Sașii au în adevăr o situație excepțională (cum nu au alții). Un pumn de cetățeni sași au în parlament mai mulți deputați decât noi Români; în privința culturală, în școală și biserică Sașii se împărtășesc cu mult mai mult de beneficiile statului; în administrația comitatelor (și comunelor) ei sunt stăpâni și săvârșesc față de Români aceeași apăsare de tot felul, ca și Maghiarii.

Situațiile noastre, a noastră și a Sașilor, nu se pot asemăna și nu pot fi limpezite după același calapod. Lasă, că rolul de popor cu o politică de umilire și de căciulire ca al celui sășesc, nu ne poate de loc ademeni și nu poate fi imitat vreodată de noi Români, cari ne-am condus o viață întreagă de principiul, că drepturile nu se cerșesc, ci se câștigă prin luptă neîntreruptă. Dar între noi mai sunt și alte deosebiri. Neamul românesc din Ungaria este mai important (însemnat) ca element constitutiv al țării, decât Sașii, atât din punct de vedere numeric (al mulțimii), cât și economic, și nu se poate lăsa să fie adăpostit sub aripa stângă a cutărui partid maghiar dela putere, cum o fac scumpii noștri Sași-bugetivori (mâncători din bugetul țării).

„Gazeta Transilvaniei“ (Brașov). Guvernul voiește să îndeplinească legile, dar nu îndeplinește legea naționalităților. E împotriva privilegiilor (drepturi numai pentru unii), dar face favoruri (bunătăți) uriașe Jidanilor ș. a. De altcun ministrul-președinte Hedervary o spune verde, că guvernul nu are nici un program cu privire la naționalități. E bine, că o mărturisește și noi aflăm firească starea aceasta, căci trăim în Ungaria nemeșască.

Chestiunea de naționalitate e arzătoare și de cea mai mare greutate pentru viitorul Ungariei. Aceasta o recunosc mulți și dintre Maghiarii curați. Cu toate acestea, guvernul nu are nici un program pentru rezolvirea ei. El guvernează, îndeplinind legile, — dar de fapt legi votate și sancționate (iscălite de Împăratul), cari nu-i plac, nu le îndeplinește!

„Gross-Österreich“ (Viena). Învățământul primar, în care, cu ajutorul mijloacelor de învățământ supuse unei supravegheri aspre, se cultivă ura contra Casei domnitoare și a Austriei și copilul e crescut în spirit maghiar, care li-se pare singur mântuitor, se face pasul întâiu pentru desnaționalizarea copiilor nemaghiari! Prin învățarea silită a limbii maghiare, sau ceea-ce e cam tot una, prin certificatul (atestatul) de absolvire a școlii, se furnizează (se dau) armatei comune (împărtașești) tot mai mulți recruți, despre cari se zice, că ar ști ungurește, și îndată-ce sunt 10 procente de-aceștia într'un regiment, a-

*) Eată despre ce e vorba: Guvernul unguresc cere, că de câte-ori se judecă vr'un proces înaintea tribunalelor militare, să se folosească limba maghiară în Ungaria, căci, zice el, în Ungaria toți fiiorii știu ungurește, mai ales de-acei înalți, după-ce în școala primară sunt îndopați cu limba ungurescă cum se îndopău găștele cu cuceruz. Asta e o prostie, pentru toți cei-ce învață o limbă străină numai în școala primară și n'o mai deprimă după-acea iară o uită. Armata împărtașească trebuie să rămână așa cum a fost până neam, cu dreptate deopotrivă față de toate limbile patriei.

ceasta e socotit unguresc și instrucția în el trebuie să se facă în limba maghiară. Instrucțiunea aceasta se va face apoi numai de către ofițerii luați din școalele militare din Ungaria, cari astăzi dejă vorbesc rău nemțește. În astfel de împrejurări și fiindcă soldatului îi va fi iertat să folosească numai limba maghiară chiar și acolo, unde e vorba de apărarea drepturilor sale cele mai legiuite, cum e în fața judecătoriei (militare), e clar, că, fără să vrea, se va înstrăina tot mai mult de ideile, cari domnesc până acum în armata comună, și se va înstrăina și de simțemintele lui naționale. Cu tot adevărul cuprins în cele-ce spunem, guvernul unguresc a susținut totdeauna, că el ține la unitatea armatei comune, pecând el, dupăcum se poate vedea, pregătește în mod sistematic nu numai armata independentă maghiară, ci se folosește de instituțiunile comune ale armatei pentru a maghiariza naționalitățile din Ungaria. Că guvernul unguresc de-acum lucrează pentru ajungerea acestui scop mai încet și mai sigur, cu mai mult tact politic și cu șiretenie mai mare, dovedește numai, că guvernul acesta e mai primejdios cu mult, decât cel dinaintea lui (Wekerle-Kossuth-Apponyi).

„Seara“ (București). Discursul dlui Dr. Alexandru Vaida-Voevod, energicul conducător al politicei românești de preste munți, a luat proporțiile unui eveniment chiar pentru opinia publică ungurescă. Nu s'au sters încă din memoria cetitorilor noștri faimoasele scene de sălbătăcie, prin cari fosta cameră ungurescă a răpit dlui Vaida-Voevod libertatea cuvântului. Cazul devenise tipic pentru mentalitatea șovinistilor maghiari. Aceștia credeau, că dl Vaida nici nu va îndrăzni să vorbească în noul parlament. Dar spre surprinderea generală a furioșilor săi adversari, dl Vaida a vorbit, a rostit chiar un mare și curajos discurs. De mult nu s'a mai rostit în camera Ungariei un discurs atât de documentat și atât de bărbătesc cu privire la situația fraților noștri de preste Carpați.

Declamațiile patriotice și fanfaronadele (lăudăroșiile) eroice ale contelui Tisza n'au rămas fără de răspunsul cuvenit din partea deputaților români. A doua zi, energicul domn St. C. Pop, deși eră singurul Român în cameră, a luat cuvântul și a executat fără cruțare pe Tisza, dovedindu-i, cât e de nesinceră politica sa de pace. Oratorul român a fost întrerupt mereu de șovinști, dar a știut să le dea replica meritată și să înfrunte urgia camerei întregi. Acest spectacol rar — al unei camere, care vrea să înăbușe glasul unui singur opozant — caracterizează de minune situația politică din regatul vecin. Până și gazetele ungurești mai obiective, precum „A vilag“, se rușinează de teroarea parlamentară deslănțuită în contra dlui St. C. Pop.

Dacă șovinștii din Budapesta nu roșesc de noua lor ispravă, asemenea căreia nu se va găsi alta în parlamentele din Europa, — frații noștri pot fi mândri, că numai doi deputați ai lor au fost în stare să țină piept unei Camere din cele mai furioase. Discursurile dlor Vaida-Voevod și Stefan Pop rămân fapte de bărbăție și demnitate parlamentară, pe când vociferările (urlatele) majorității ungurești ar compromite (face de rușine) chiar și un parlament aziatic.

Din Bucovina.

Cum luptă Rutenii? La timpul său am arătat, că în toată Austria, așadară și în Bucovina s'a făcut un fel de cadastru al alegătorilor, făcându-se listele electorale după naționalități, așa că Români de pildă au listele lor naționale și-și aleg deputații lor naționali, fără ca să se poată amesteca o nație străină în alegerile lor. Când s'au făcut aceste liste, Rutenii, cari susțineau, că ei sunt în număr mai mare decât Români, au fost dați de miuciuță, căci s'au dovedit, că *Români sunt mai mulți în Bucovina*, decât ori-ce altă nație venetică, pripășită acolo mai târziu. Asta i-a făcut pe Ruteni să piardă ori-ce rușine. Dovadă și faptul următor: ei s'au pus și au făcut, cătră primăria din Cernăuți, o rugare mincinoasă ca din partea profesorului român Emilian Ilnițchi, prin care acesta cerea să fie șters din lista românească și trecut în cea rusească. Primăria a încuviințat, dar profesorul român, care e de neam din Suceava, locul sfânt, unde odihnesc osemintele marelui și sfântului Domnitor român moldovean, Stefan cel Mare, a protestat cu tărie contra acestei mișelii muscălești. Acum se cercetează, cine a iscălit fals pe profesorul român. Falsificări de acestea se vor mai descoperi în curând, căci dacă Rutenii au cutezat să înșele pe un om învățat român, cu atât mai multe înșelăciuni vor fi făcut pe spatele Românilor dela sate.

Români la luptă. Lacomii Ruteni, cari văd în Bucovina o pradă bună pentru o țară mare rusească, încă de prin anul 1905 au început să țină adunări și să ceară ca cel puțin o parte din Bucovina să fie alipită de Galiția, o țară, care mai bine de jumătate e ruceană. S'au sculat însă și Români și au protestat cu tărie contra acestei cereri hoșești de-a li-se bucută pământul strămoșesc. Văzând, că nu merge ușor cu ruperea Bucovinei, au început să dea asalt bisericii, căci, din nenorocire, cei mai mulți Ruteni din Bucovina sunt tot de legea românească. Ei au ajuns, ca în consistor să fie membri tot atâția Ruteni, cât și Români. Cu atâta nu s'au mulțumit, ci cer acum și arhimandrit, ba și despărțirea bisericii și a averilor ei în două. Români, se'nțelege, se împotrivesc, pentru-că metropolia este românească și averile sunt numai ale bisericii române. Istoria bisericii din Bucovina începe cu domnitorul Alexandru-cel-Bun, la anul 1402, când cu episcopia Rădăuțului și arată că chiar și cu 471 de ani mai târziu, la 1873, când episcopul de Rădăuți a fost ridicat la rangul de metropolit, ea a rămas tot românească, după cum a recunoscut și guvernul austriac.

Văzând preoțimea română, că Rutenii se fac tot mai îndrăzneți, au ținut zilele trecute în sala Palatului-Național o adunare, la care au luat parte preste două sute de preoți români. După-ce mai mulți preoți au vestejit după merit încercările tâlhărești ale aricilor muscălești, s'au votat următoarele:

„Adunarea preoților români exprimă omagiile de adâncă recunoștință înalt Prea Sfinției Sale Metropolitului Dr. Vladimir de Repta, pentru ținuta lui frumoasă față de încercările Rutenilor de a despărți dieceza ortodoxă română.

„Luând în considerație că prin despărțirea consistoriului nostru în 2 secțiuni naționale — în una română și alta ru-

leană — precum se aude că vrea să o facă aceasta guvernul central, arhidieceza noastră și-ar pierde caracterul său istoric românesc; luând mai departe în vedere că prin despărțirea aceasta nu s'ar dobândi pacea națională, cea atât de dorită de consistoriu și în biserică, ci din contră, neînțelegerile naționale s'ar înăspri și mai mult și în urmă luând în privire că despărțirea amintită ar aduce cu sine și multe alte nepotriviri stricătioase bisericii noastre ortodoxe.

„Adunarea preoților români protestează cu toată tăria în contra despărțirii dorite a consistoriului în două secții naționale, rugând totdeodată forurile competente, ca să nu decidă nimic în privința aceasta, până ce nu vor fi ascultate mai întâi cele două națiuni interesate“.

„Pătrunși de adevărul că numai prin o conlucrare în unire și armonie sinceră a preotului cu învățătorul poate prospera poporul și înainta în calea religioasă, culturală, națională și economică, adunarea preoților români condamnă ori-ce încercare de a aduce desbinare între aceste două stări importante ale neamului nostru și accentuează necesitatea solidarității și a conlucrării lor armonice.“

„Aflându-se biserica noastră ortodoxă română din Bucovina de prezent într-o criză din cele mai grele fiind chiar periclitată, ca să-și piardă caracterul său istoric românesc, adunarea preoților români, roagă cu toată hotărârea pe deputații români din parlament ca domniile lor cu toată autoritatea de deputați și cu toată stăruința să intervină la locurile competente pentru realizarea dorințelor exprimate de preoțimea română“.

Seara după întoarcerea preoților dela Metropolit, a avut loc o a doua adunare a preoților la care au participat toți deputații parlamentari români.

Adunarea aceasta a fost deschisă de deputatul baron Hormuzachi, care zice că scopul întrunirii este de a stabili o legătură cât mai strânsă între preoți și reprezentanții poporului român spre a scăpa limba, biserica și neamul.

Ca conducător al adunării a fost ales bătrânul protopop A. Berariu. Deputatul Aurel Onciul propune următoarea hotărâre:

„Preoțimea adunată, se declară solidară cu poporul român și gata să lucreze umăr la umăr“.

Dorim din tot sufletul nostru, ca duhul buneiînțelegeri să se sălășluească între frații noștri din Bucovina, boieri și țărani, preoți și învățători, funcționari și meseriași, pentruca cu puteri unite să strivească șarpele, care îi amenință cu suzgrumarea.

Stiri politice din străinătate

Turcia. Fruntașii albanezi, cari au fugit la Cetinie (capitala Muntenegrului) au ținut o consfătuire, la care au hotărât să trimită Puterilor mari un memorandum cu următoarele cereri:

1. Turcia să dea autonomie vilaietelor*) Scutari, Monastir, Ianina și Salonic.
2. Limba albaneză să fie recunoscută

*) Turcia e împărțită în vilaiete, cari sunt cu mult mai mari decât comitatele noastre. Sunt vilaiete mai mari și decât Ardealul întreg. În fruntea unui vilaiet stă un valiu

limbă oficială în administrație, bisericile și școlile din aceste vilaiete.

3. Veniturile Albaniei — scăzându-se partea pentru armată și lista civilă a Sultanului — să fie folosite numai și numai pentru trebuințele acestei provincii.

4. În vilaietele albaneze să nu fie numiți decât valii (guvernatori) albanezi.

5. Soldații albanezi, afară de caz de războiu, să fie ținuti numai în garnizoanele din Albania.

Intr'aceea ciocnirile între răsculați și trupele turcești sunt tot mai dese. Până acum au învins în cele mai multe cazuri trupele turcești.

Guvernul turcesc a trimis celui muntenegrean două note (scrisori), în care îi atrage atențiunea asupra greșelii, ce face, sprijinind pe răsculați. Guvernul muntenegrean de altă parte declară, că el nu sprijinește pe răsculați, dar îi este milă de cei fugiți în Muntenegru. Ca să se spele de orice bănuială, guvernul din Muntenegru încă a adresat un memorandum Puterilor mari rugându-le să sfătuească guvernul turcesc, ca acesta să ia măsuri mai blânde pentru împăciuirea Albanezilor. De altminteri atât Austria cât și Italia doresc, ca să se împace odată lucrurile în Turcia.

Ce privește bandele bulgare din Turcia, pare a fi îndreptățită nădejdea, că ele nu-și vor putea face mendrele, cum doresc, deoarece chiar Bulgarii din Macedonia s'au săturat de jafurile și omorurile săvârșite de ele. Intr'adevăr, deputatul bulgar Doreff din camera turcească a interpelat guvernul în privința acestor bande. El a spus verde, că Macedonia poate fi numai a Turciei, deci ori-ce nădejde, fie din partea Greciei, fie a Bulgariei, fie a Sârbiei, de-a înghiți această țară e o prostie. Doreff a mai povestit, cum se formează bande de tâlhari, cari, vara, pradă și omoară în Turcia, iar iarna se retrag în Bulgaria. Cere, ca guvernul turcesc să protesteze pe lângă cel bulgar, ca să nu mai sufere formarea de astfel de bande. Guvernul turcesc a și protestat și acum, schimbându-se guvernul războinic de mai înainte al Bulgariei și venind unul alcătuit din oameni mai cuminiți, e nădejde, că Macedonia va fi mai liniștită, mai ales, dacă se va dovedi, că nici în tovarășie cu partea răsculată dintre Albanezi, cetele bulgare nu pot face ispravă mare.

Dela despărțămintele Asociațiunii.

Despărțământul Diciosânmartinului, mulțumita vrednicilor săi conducători, desfășoară o muncă tot mai mare pentru luminarea poporului nostru. Nu de mult s'au ținut în acest despărțământ două conferențe populare, una în *Cuștelnic*, a doua în *Bobohalma*.

Din Diciosânmartin au venit la *Cuștelnic* pe lângă slujbașii despărțământului, domniul Dr. Romul Boila, Dr. Virgil Radeșiu, Nic. Berghian, Nic. Platan și Nic. Todea mulți fruntași, proprietari, comercianți ș. a., cari au fost așteptați cu drag de vre-o 400 de țărani de-ai noștri.

Di președinte Dr. Boila a arătat scopul Asociațiunii, apoi a vorbit dl N. Berghian despre „Creșterea copiilor“, dl Dr. V. Radeșiu despre „Caracter“ și dl N. Platon despre „Cultivarea legumelor“. Prelegerile au fost foarte bine ținute, pline

de sfaturi folositoare, așa că ascultătorii au rămas pe deplin mulțumiți. Oamenii au ținut să-și arete mulțumirea și prin faptă, căci pelângă membri vechi s'au mai înscris încă 15 membri noi la Asociațiune, așa că s'a înființat în comună o agentura și o bibliotecă poporală.

La *Bobohalma* au fost iară mulți cărturari, precum și vre-o 450 oameni din popor. Aici a vorbit dl Dr. V. Radeșiu despre „Imbrățișarea meseriilor“, dl Gh. Sabău despre „Cultivarea pomilor“ și dl N. Platon despre „Beția și fumatul“.

Și aici prelegerile, foarte bine ținute au fost ascultate cu multă plăcere de mulțimea adunată. Urmând înscrierea de membri pentru Asociațiune, s'au înscris 16 membri ordinari (cu 10 cor. pe an) și 15 ajutători (cu 2 cor. pe an).

Aceste două comune, cari au atâția membri la Asociațiune, sunt vrednice de cea mai mare laudă, pentru-că nu sunt dintre comunele cele bogate.

Despărțământul *Hida-Huedin* și *Brasov* a ținut de curând serate literare pentru cărturari.

România și Japonia.

Apropierea între aceste două nume de țări li-se va părea ciudată cetitorilor noștri, dar ea a fost făcută, și încă cu îndreptățire, din partea unui diplomat japonez.

Japonia se află dincolo de Azia, dacă plecăm dela noi spre răsărit, și dincolo de America, dacă plecăm spre apus. O depărtare uriașă, dar totuși e cu puțință o apropiere între aceste două țări, dupăcum dovedește Japonezul cuminte. Intre aceste două țări pot fi legături economice și politice.

Așa de pildă, Japonia e o țară industrială (cu multe fabrici), care are trebuință de mult petrol. În România se găsește destul, și Japonia mai bucuros ar lua petrolul dela Români, decât dela Americani, dușmanii de mâne, sau dela Ruși, dușmanii de ieri.

Portul românesc Constanța (lângă Marea-Neagră) ar putea să devină portul de debarcare (descărcare) al vapoarelor, cari aduc, din țările răsăritului, mărfuri pentru Europa de mijloc. Constanța ar deveni astfel cu adevărat portul, care să unească Răsăritul cel mai îndepărtat cu mijlocul Europei, dupăcum spuneă tatăl Regelui României, care prevăzuse un mare viitor României tocmai fiind trecătoarea economică între țările de răsărit și Germania și Austria.

Dar diplomatul japonez a arătat, că Japonia și România pot avea și legături politice, deoarece amândouă sunt vecinele Rusiei. Cine știe, dacă Japonezii și Români nu s'ar putea ajuta unii pe alții, ca să nu fie înghițiți de marea Slavilor.

Aceste două țări sunt poate menite să stea în viitor, în strânse legături, așa că va fi o privescătoare frumoasă văzând două țări trăind în depărtare uriașă una de alta, dar unite prin dorul lor de viață, prin cultura lor și munca locuitorilor.

Am dat aceste păreri ale Japonezului, ca să vadă și cetitorii noștri, de ce cinste mare se bucură România până n cele mai îndepărtate colțuri ale pământului.

Literatură și știință

La împăcare.

De-ai știu tu cât am suferit
In patru zile grele,
In ce pustiu am rătăcii
Cu gândurile mele —

Cu câte stele n'am plecat,
Ce am povestit cu luna,
La câte răspântii n'am stat
Gândind că merg într-una —

De-ai știu de câte ori am dat
Ocol în jurul horei,
Și cu ce inim-am săpat
Mai când, la vadul morei —

Sta preste drum căsuța ta
In liniște ca moartă,
Un dor nebun mă cuprîndea.
Să trec să-ți bat în poartă.

Eri ai trecut cum trece-un vis,
Cuprînsă de surate,
Abea o vorbă și-un suris,
De m'a putut străbate.

O vorbă aruncată 'n vânt
Altor s'o'ntelegă,
Când eu cu-atîta crezămînt
Ți-am dat iubirea 'ntreagă.

Am tresărit.

Am tresărit înspăimîntată
De o rază ce venea pieziș,
Și m'am ferit ca de-o săgeată
La umbra verdelui tușiș.
In viața mea rătăcitoare,
Ca un copil al nimărui,
M'am desobișnuit de soare
Și mi-e străină raza lui.

Maria Cunțan.

Un grădinar.

In vremile cele dintâi ale creștinătății, când păgânii prigoniau cumplit pe cei-ce credeau în Domnul nostru Iisus Hristos, într'un orașel din Azia-mică, numit Sinope, trăia un grădinar cu multă credință, anume Foca. El era om sărac și fără învățătură și trăia din lucrul mânilor sale.

In tinerețe, îi rămasese dela părinți o bucată mică de pământ, dar care era greu de lucrat, că era tare pietros și la o margine de drum. Mulți din prieteni îl râdeau și-i ziceau: „Să-ți fie de bine moștenirea! Uite-așa ajunge omul boier! Nu mi-i luă pe mine păzitor la ea?“ Și alte glume de acestea.

Foca însă, nu se supăra, dimpotrivă, le răspundea cu blândețe și zicea: Dragii mei, nu trebuie să se uite omul la cât pământ are, ci la aceea, cum îl lucrează! Eu unul, sunt slab și sărac, de aceea nici Dumnezeu nu mi-a dat mai mult. Știți, cum zice în Sfânta Evanghelie, că Dumnezeu a dat unuia-einți-talanți, altuia doi, iar altuia numai unul, fiecărui după putere. Mie mi-a dat puțin, da mi-i deajuns atîta; de-aș avea putere să-l lucrez pe acesta cum se cade.

Și s'a apucat dintăiu de-a scos piatra și-a dat-o într'o margine, și a scos spinii, și a săpat locul adânc; iar în toamnă, căra cu sacul frunze căzute din pădure și gunoii de pe drum și de prin grajdurile oamenilor și le amestecă cu pământul vechiu. Și muncindu-l cu multă socoteală, după vre-o doi trei ani nu se mai cunoștea

locul lui Foca, așa se prefăcuse de mult. Și din piatra scoasă a făcut împrejmuire ca un zid, cum se face și astăzi în părțile acelea, că nu sunt nuiiele ca pe la noi, și a sămănat legume, de-a avut cu ce trăi din vânzarea lor un an întreg.

In primăvara următoare a sădit pomi roditori de tot felul și i-a săpat la vreme și i-a udat și i-a curățit, iar printre ei a sămănat și flori, și din toate acestea a dobândit alte foloase și câștiguri. Și încetul cu încetul s'a pomenit oamenii, că pe locul sterp de odinioară, Foca a scos, ca din pământ, o grădină bogată de minună privirea trecătorilor. Și se mirau cu toții de astfel de ispravă. Foca însă le zicea tuturor: Să nu vă mirați. Toate acestea sunt dela Dumnezeu; numai munca e a mea, Dumnezeu a pus în pământ multă bogăție; omul însă e dator a munci, ca să o scoată la iveală și să o folosească cu pricepere. Și cum a pus în pământ, așa și în sufletul nostru a pus Dumnezeu comori neprețuite.

— De comorile din pământ par'că ai avea dreptate, ziceau unii cătră Foca; dar pe cele sufletești nu le prea vedem, se vede că-s adânc îngropate.

— Ba nicidecum. Omul le poate ușor scoate la iveală, dar nu vrea. Noi oamenii căutăm și curățim pietrele scumpe și le prețuim mult; dar mărgăritarele sufletești le lăsăm necăutate. Și ele prin muncă ies la iveală, ca și roadele pământului, și aduc rod însutit celuiice le dobândește.

Și erau mulți oameni, cari veniau la Foca să-i vadă grădina și să-l asculte vorbind ca un înțelept. Iar celorce ziceau, că-i viața grea, că n'au pământ și câte altele de acestea, Foca le zicea cu blândețe astfel:

— Ar fi bine, fraților, să nu tot spunem, că nu mai e loc de trăit și că-s vremile grele. Să căutăm pricinile vieții grele întăiu în noi înșine. Mereu ne jeluim la alții, dar noi singuri ne-am întinde pe locuri străine. Singuri ne strămătorăm și ne asuprim și ne învăluim în griji lumesti, încât ajungem dela o vreme de nu mai găsim loc nici lui Dumnezeu între noi. De câte-ori nu zic unii: „Nu mai am vreme nici să mă închin lui Dumnezeu“. Ca să amăgim, să răpim din bunul altuia, să bem, să suduim pe alții, ori să facem câte-o năzbâtie în ciuda altora, găsim destulă vreme, dar să mai gândim la Dumnezeu, nu avem când. De spui cui va: „Mai gândește la sfânta dreptate, să mai poată trăi și altul pe lume“, auzi răspunzând: „Apoi astăzi nu mai poți trăi cu dreptate“. Auziți! Nici dreptatea lui Dumnezeu nu mai are loc între noi!... Apoi, se mai poate una ca asta? Eu cred, că ne înșelăm gândind astfel. Că dreptatea lui Dumnezeu nu piere, dar nu-i între noi, pentru-că noi nu o vrem. Toate cele bune dela Dumnezeu sunt în mijlocul nostru. Numai că noi nu le căutăm pe acestea. Aduceți-vă aminte, ce fel de loc era grădinița mea. Și-acuma singuri vedeți, cum s'a schimbat, pentru-că am muncit și am îmbunătățit locul. Aduceți îmbunătățiri în voi înși-vă, și vi-se va schimba și viața voastră în bine. Și vom avea pe Dumnezeu cu noi și sub dreptatea lui sfântă bine ne va fi.

Tinerilor și copilelor, care veniau la dansul după flori și roade dulci, adesea le zicea: „Dragii mei, acum și voi sunteți ca florile acestea; că sufletele crude sunt ca florile, curate și frumoase. Băgați de seamă, că floarea cât e crudă, are miros

plăcut, iară dacă se vestejește, nu o poate nimeni mirosi. Păziți-vă curăția trupului și a sufletului și veți fi dragi și lui Dumnezeu și lumii“.

Și mulți se minunau de omul acesta, care totdeauna muncia mai mult pentru alții decât pentru sine, și de vorbele lui așa de înțelepte. Iar unii îi ziceau câteodată:

— Da de ce nu mai gândești uneori și de dumniata?

— Cum nu gândesc de mine, răspundea Foca? Totdeauna mă gândesc, cum trebuie să împlinesc trebile și datorile mele și să-mi îndrept viața. Căci viața nu este ca o grădină dată de Dumnezeu fiecărui dintre noi, și e bine să găsească în ea ceva bun și Dumnezeu și oamenii.

— Dar nu de-acestea vorbesc eu, zicea omul. Vreau să spun, că ești singur și bătrân și dela o vreme nu-i mai putea lucra. Incotr'o ai să apuci, dacă nu păstrezi nimic pentru vremuri grele de bătrânețe și de boală?

— M'oi duce la aceia, cari sunt mai tineri și în putere să mă ajute; la cei cari au avere ca pe o grădină a lui Dumnezeu, și mă vor ajuta. De-o pildă, zicea Foca cu blândețe, dacă voi veni la dumniata flămând și ostenit, n'ai să-mi dai odihnă și o bucată de pâine?

— Știut, că ți-oiu da, răspundea omul.

— Vezi dar, de ce să ne ducem cu gândul așa de departe, când noi avem atâtea altele de făcut în fiecare zi.

— Dar dacă nu toți ți-ar da ajutor, adăugă altul; de-o pildă, vei veni la mine și eu nu ți-oiu da nimic și te-oiu trimite la altul?

— Se poate întâmpla și aceasta, zicea Foca. Că și într'o livadă nu fiecare poartă roade și nu fiecare floare înflorește; dar mai sunt și alți copaci și alte flori. Că în mijlocul lumii cele mai rele se găsesc și suflete bune; altfel ne-ar prăpădi Dumnezeu cu foc și pară, ca pe Sodoma și Gomora.

Și ca o sămănță, când cade pe pământ bun, se prindeau și aduceau roade povetele acestui grădinar. Și erau dulci învățăturile lui, căci erau creștinești, și mulți se botezau, încât în puțină vreme numărul creștinilor a crescut foarte mult, nu numai în orașelul Sinope, ci încă și prin alte locuri de prin prejur.

Dar stăpânirea păgânească s'a turburat auzind unele ca acestea, că învățătură sfântă a Domnului Hristos nu se potrivise cu viața lor plină de răutăți și i-se părea, că va rătăci lumea; de aceea s'a apucat și a început a prigoni cu vrăjmășie pe toți cei de legea creștinească. Și auzind unii dintre păgâni, că și Foca e creștin și botează și pe alții, au dat de știre stăpânirii; iar stăpânitorul țării a pus oameni să-l prindă și să-l omoare fără multă socoteală, ca pe unul ce aduce multă turburare printre oameni.

Cârmuitorii din Sinope știau, că pe Foca mulți îl cunosc și-l cinstesc; și, ca nu cunva unii din aceia să-i spună pe deapsa ori să-l facă a fugi de-acolo, au dat poruncă la ostași să-l prindă noaptea fără veste.

Ostașii, pe înoptate, au pornit din oraș spre locul, unde li-se spusese, că e grădina lui Foca, pe care însă nu-l cunoșteau. Pe drum, iată că din întâmplare se întâlneau tocmai cu dansul; iar el, fără să le știe gândul, îi întrebă:

— **Da' c'otro mergeți așa târziu, oameni buni?**

— **Ea ne** ducem să prindem o pasăre, răspunde unul cam în glumă, cam de mână-tiată.

— **Pasăre?** Ce fel de pasăre, întreabă Foca cu mirare. Dacă voți să prindeți o pasăre, atunci pentru ce sunteți așa de mulți?

— Pentru că pasărea noastră e deosebită și numai unul nu poate să o prindă.

— **Și unde credeți, c'aveți să o prindeți?**

— **Ea aici,** nu departe într-o grădină, și o cheamă Foca. Ce, dumniata n'ai auzit de acea pasăre? Noi suntem trimiși să o prindem și să-i tăiem capul îndată.

Foca întâiu a început a se mira. Dar repede, ca luminat de un gând ceresc, s'a liniștit și a răspuns:

— **Eu știu pe Foca.** Dar pentru ce voți să-l omorâți?

— **Prea tare cântă,** zise unul în batjocură, și nu dă pace oamenilor să doarmă. Du-ne până la dânsul, dacă-l cunoști.

— **Să mergem,** zise Foca; și s'au întors spre livada lui. Le-a deschis porțile, i-a poftit să intre, le-a adus pâne, miere, poame, apă și le-a zis: „Acuma e târziu, fraților, și d-voastră osteniți și flămânzi, că veniți tocmai din orașul stăpânirii; ospătați, vă rog, ce-a dat Dumnezeu, și să rămâneți la mine. Nu purtați grije de Foca; mâne eu singur vi-l dau în mână. Deocamdată să ne odihnim și d-voastră și eu“.

Ostașii s'au unit și au primit sfatul lui Foca. Și s'au culcat și au adormit.

Atunci Foca s'a dus într'un colț de grădină, a săpat o groapă sub o tufă de trandafiri și a început a se ruga așa: „Doamne Dumnezeule meu! Tu ai trimis în inima mea sămânța cuvintelor și a dreptății tale și indestul le-ai crescut pe ele. Acum văd, că ai trimis secerea să le ia de pe ogorul vieții mele ca pe niște spice. Aș dori Doamne, ca ele să fie roade coapte și bune pentru jîtnița ta. Facă-se voia ta sfântă și fie binecuvântat numele tău în tot pământul, de-acum și până'n veac.“

Când s'a ridicat Foca dela rugăciune, se lumină de ziuă. Atunci s'a îndreptat către ostașii, cari dormiau, și i-a trezit zicând:

— **Sculați,** că iată v'am adus pe Foca.

— **Ce Foca?** au întrebat ei, sărind speriați din somn. Unde-i Foca? Afară de tine nu suntem decât noi!

— **Apoi eu sunt Foca.**

— **Moșule,** de ce ne turburi somnul cu astfel de ghume?

— **Eu nu glumesc.** Martor am mormântul, ce am săpat, câtă vreme d-voastră ați dormit.

Ostașii au văzut groapa, se uitau nedumeriți unul la altul și la Foca, și se întrebau cu mirare:

— **Cum?** Ai știut, că noi venim să te ucidem și tu ne-ai primit ca pe prieteni și frați? Ai fost slobod toată noaptea și n'ai fugit? Ce fel de om ești Dumniata? Ce te-a oprit și te-a făcut să te dai în mâine noastre?

— **Eu sunt creștin,** a răspuns Foca, și m'a oprit aceea-ce e mai tare decât lanțurile, cugetul meu.

Ostașii stăteau tot nedumeriți și nu se puteau hotări să-l ucidă. Cel mai mare dintre ei ar fi voit să-l ducă judecătorilor

din oraș, că nu avea curaj să ridice mâna asupra lui, știind cum au fost primiți și văzând, că nu e primejdios, cum și-au închipuit, crezând, că-l vor ierta; dar avea poruncă să-l ucidă, unde l-ar găsi.

— Nu trebuie să mă duceți în oraș. O rugăminte am să vă fac. Aici în livada aceasta mi-a dat Dumnezeu viața și bucuria de-a împlini voile sale sfinte, aici vreau să și mor. Aveți poruncă să-mi ridicați zilele, unde mă veți găsi, împliniți-vă dar datoria. De legea mea creștină eu nu mă las.

Ostașii păgâni împliniră rugăminta mucenicului Foca. Il duseră pe marginea mormântului, ce singur își săpase, și-i tăiară capul; apoi cu evlavie i-au îngropat sfântul trup în mormânt.

Dar vestea și împrejurările sfârșitului său, ei singuri le-au răspândit în toate părțile și mulți creștini au venit să se închine aceluși loc; iar ziua mucenicului Foca se prăznuiește și astăzi în biserica noastră creștină în ziua de 22 Septembrie a fiecărui an, și asta tuturor pildă de viață sfântă, harnică, frumoasă și sfârșită cu răbdare de un mucenic creștin.

„Luminătorul.“

Două legende de Paști.

I. Legenda ouălor roșii.

(Din Bucovina.)

Când se află Domnul nostru Isus Hristos răstignit pe cruce și dușmanii lui neîmpăcați îl batjocorau în tot chipul, Maica Domnului, făcându-i-se milă de fiul său, luă un coș plin cu ouă, se duse cu el la Jidani și-i îmbie cu darul acesta, rugându-i să nu-l mai chinuească și batjocorească pe Fiul ei.

Jidanii răi și neîndurați însă, în loc s'o asculte și să li-se facă și lor milă de Isus, începură să-l batjocorească și mai tare. Iar când Isus ceru apă de beat, ei îi deteră oțat și urzici.

Maica Domnului, văzând aceasta, puse coșul cu ouăle lângă cruce și începu să plângă cu hohot, de se cutremură iia de pe dânsa.

Cum sta coșul cu ouăle lângă cruce, sângele curgea șiroiu din mâinile și picioarele Domnului Hristos tocmai pe ouă, așa că în curând aproape toate ouăle se înroșiră mai mult sau mai puțin, ba unele erau roșii de tot, de credeai că sunt vâpșite cu roșu.

Domnul Isus Hristos văzând ouăle pline de sânge, își aruncă privirile asupra celor-ce se aflau de față și le zise:

— De-acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împetrișate întru aducerea aminte de răstignirea mea, dupăcum am făcut și eu astăzi.

După învierea Domnului Hristos, Maica Domnului a fost cea dintâiu, care a făcut ouă roșii și pască și mergând plină de bucurie cu ele, ca să-l vadă pe Fiul său, fiecărui om, pe care îl întâlnea, îi zicea *Hristos a înviat!* și-i dăruia câte un ou roșu și câte o păscuță.

Și de-atunci încoace au început apoi oamenii să facă ouă roșii și închistrice la Paști.

*) „Luminătorul“ este o revistă bisoriească, care se tipărește în limba română, cu litere rușești, în Chișineu (Basarabia în Rusia).

II. Altă legendă despre ouăle roșii și despre udatul la Paști.

Se spune, că o fată de creștin, luând a doua zi după Invierea Domnului, niște ouă albe într'un coșuleț, se duse cu dânsese la târg, ca să le vândă. Pe drum se întâlni cu o fată de păgân și aceasta voi să-i cumpere ouăle, dar nu avea destui bani la ea. După-ce se tocmiră asupra prețului, rugă pe creștină să meargă cu ea acasă, să-i dea și ceialalți bani.

Fata de creștin se învoi și se porniră apoi amândouă spre casa fetei de păgân. Pe drum, povestind, veni vorba și despre Domnul nostru Isus Hristos, precum și despre legea creștinească. Fata creștină îi spuse celei păgâne, că nici o lege din lume nu e așa de bună ca legea creștinească, apoi o îndemnă să treacă și ea la aceasta lege.

Fata păgână nu voiă să creadă și zise:

— Numai atunci voi crede, când se vor preface ouăle cele albe, pe cari mi-le-ai vândut, în ouă roșii.

N'a isprăvit bine vorbele acestea, și iată că toate ouăle se făcură roșii.

Fetele văzând minunea aceasta leșinară amândouă de spaimă.

Nește ficii, cari se aflau în apropiere, văzându-le leșinate, au alergat repede la o fântână, și scoțând apă le-au udat. Fetele s'au trezit atunci.

Fata creștină, drept mulțumită și recunoștință, luă mai multe ouă roșii și le împărți ficiilor spre aducere aminte de cele-ce s'au întâmplat.

De-atunci a rămas datina, ca ficiorii să ude fetele a doua zi de Paști și drept răsplată pentru aceasta să capete dela ele ouă roșii.

Versuri de Paști.

(Din Ohaba de pe Secaș.)

Astăzi ziua Invierii
Părăsirea întristării,
Zi de mare bucurie
Creștinilor să le fie,
La mulți ani spre sănătate,
De mult bine s'avem parte.
Că cel-ce a fost chinuit
Și de Jidovi răstignit
Astăzi din morți s'a sculat,
Dumnezeu adevărat,
Și pe morți i-a înviat,
Iadul groaznic l-a prădat.
Astăzi raiul s'a deschis
Și diavolul s'a învins.
Astăzi toți sfinții s'ovnesc,
Ingerii se veselesc.
Pentru Sfânta Inviere
Au cu toții mângâiere
Și zic cu toți dimpreună,
Toți cântă cu voie bună:
Hristos a înviat din morți
Mânduindu-ne pe toți,
Cu moartea, moartea călcând
Lumii viață dăruind.
Paștile cele frumoase
Pe toți din robie scoase,
Prin lumina ta Hristoase,
La verdeață mângăioasă
Doamne te milostivește
Și pe noi ne învrednicește,
Ca raiul să-l dobândim,
In veci să te preamărim!

Albanezii.*)

Nu trece zi, în care gazetele să nu scrie despre mișcarea Albanезilor, cari fac mari încurcături guvernului turcesc. Noi încă aducem știri despre ei, dorim însă, ca cetitorii noștri să fie cât mai bine luminați în privința acestui popor viteaz, dar foarte înapoiat în cultură.

Patria din străvechi a Albanезilor e partea de câtră apus a Turciei, care se mărginește cu Marea-Adriatică. Țara aceasta se numește Albania, la partea de meazăzi, până la granița Greciei, îi zice Epir. Poporațiune curat albaneză se găsește mai numai în Albania de meazănoapte, în cea de mijloc sunt și Români, iar în Epir se găsesc și Români și Greci. În schimb însă găsim Albanezi și în Sârbia veche și în Macedonia, apoi în Grecia, în Italia de meazăzi, iar risipiți în toate țările Peninsulei-Balcanice.

sunt însă împărțiți și după religie: cei mai mulți sunt mohamedani, apoi urmează cei greco-orientali, mai puțini sunt romano-catolici, aceștia în Albania de meazănoapte.

Istoria lor se pierde în întunecul veacurilor foarte îndepărtate de nașterea Mântuitorului. Atâta au constatat învățații, că ei sunt un popor iliric, înrudit cu Tracii, aceștia cu Dacii, deci cu străbunii noștri. Oastea lui Alexandru Macedon și însuși acesta, care a bătut pe Dariu-Impărat, par a fi fost Albanezi. Mai târziu au ajuns sub stăpânirea Romanilor, dela cari au împrumutat și ei multe cuvinte. În timpul năvălirilor barbare se vede, că s'au adăpostit, ca și noi, mai mult în munți. Mai târziu, părțile mai puțin sălbatice ajung sub stăpânirea împăraților bizantini din Constantinopol, apoi sub a Sârbilor și Croaților, ca să ajungă pe urmă sub Turci. De pe timpul luptelor lor cu Turcii a ră-

Români și Slavi. Cu prilejul unei astfel de năvăliri albaneze a fost nimicit și marele oraș românesc *Moscopole*, unde se aflau tipografi și școale înalte. Români s'au împărțit atunci în toate părțile. O ceată mare dintre ei a ajuns în Ungaria. Din aceștia se trage și vestita familie românească a Mocioneștilor. Pela sfârșitul veacului al 18-lea și începutul veacului al 19-lea au avut să sufere Români din Turcia mult de pe urma unui alt Albanез, Ali Pașa dela Ianina (în Epir). Acesta a silit pe mulți Români înarmați, numiți *armatoli*, să treacă în Grecia, unde au pornit război contra Turcilor și Albanезilor, luptând astfel pentru liberarea Grecilor robi de sub jugul turcesc.

Până'n zilele noastre, Albanезii din munți au trăit liberi, sub conducerea beilor (căpeteniilor) lor, fără să plătească dări, fără să dea soldați în armată. Introducându-se și în Turcia constituția, ei încă au



Locuitori din Turcia. În față doi Albanezi.

Numărul lor e greu de stabilit. Las' că'n Turcia nu se face recensământul după numărul sufletelor, ci după numărul familiilor, dar în Albania adevărată nici recensământul acesta nu s'a putut face, căci Albanезii nu voiau odată cu capul să plătească dări, iar recensământul se face tocmai pentru a ști, dela câte familii să ia dări. Călători, cari au petrecut mult timp printre ei, îndeosebi învățatul german Hahn și un francez Lejean spun, că ar fi vreo două milioane de Albanezi, și anume un milion 600 de mii în Turcia, aproape 200 de mii în Italia-de-meazăzi și preste două sute de mii în Grecia.

Ei sunt împărțiți în două seminții: *Gheghi* și *Tosci*, cari se înțeleg cam greu unele cu altele din cauza deosebiriilor din limba lor (cam cum e limba săsească și cea germană [nemțească din cărți]). Ei mai

*) Turcii le zic și *Arnăuți*, ei înșiși se mai numesc și *Schipetari*, adică *fiii munților*.

mas și în cântecele populare ale Albanезilor pomenirea viteazului *George Castriota*, care turcindu-se în tinerețe a luat numele de Schender-beg (prințul Alexandru, fiind ficior de domnitor). Neputând suferi asuprirea neamului său de câtră Turci, s'a încreștinat din nou și s'a sculat în contra acestora. După lupte îndelungate, Turcii au încheiat pace cu el, lăsându-i domnia. După el, Albania a fost stăpânită din nou de Turci și așa a rămas până'n ziua de astăzi.

Dar fie, că se laudau Slavii, fie Grecii cu domnia preste Albanezi, supuși pe din-tregul n'au fost niciodată. Mai ales în Albania de meazănoapte, plină de munți înalți, sălbatice, unde oamenii abia își găsesc hrana zilnică, nici n'aveau ce căută cuceritorii, căci n'aveau ce lua. În schimb însă Albanезii din aceste părți năvăliau înspre câmpiile mai roditoare, unde omorau și prăpădeau pe locuitori, mai ales

fost siliți să îndeplinească toate datoriile unui cetățean. N'au vrut însă, și în anul trecut s'au răscolat. O puternică armată turcească a intrat însă în munții lor, le-a dărâmat fortărețele, le-a ars satele și i-a desarmat. Foarte mulți Albanezi au fugit în Muntenegru. Aici s'au îngrijit din nou de arme și acum Albania e iară în plină revoluție.

Limba albaneză e o rămășiță din vechea limbă ilirică, tare amestecată însă cu vorbe latine (romane), grecești, slave și turcești. Ea sună tare aspru. Interesant e, că și în limba albaneză articolul se pune la sfârșitul numelui (d. e. cal, *calul*) ca în românește, apoi sunt vorbe, cari se găsesc și în limba albaneză și în cea română, bineînțeles ceva schimbat, ca d. e. românește *abur*, albanezește *avul*; rom. *brosca*, alb. *bresca*; rom. *buză*, alb. *buze*; rom. *codru*, alb. *codre*; rom. *ghimpe*, alb. *ghiemp*; rom. *grumazi*, alb. *gurmaz* și multe altele. Din

asămănările acestea Maghiarii și Sașii s'au grăbit să tragă urmarea, că noi am fi venit pe pământul românesc din părțile, unde trăiesc și Albanezii, fără să se gândească la faptul, că noi fiind urmași și ai Dacilor înrudiți cu Tracii și prin aceștia cu Ilirii, strămoșii Albanезilor, trebuie să se găsească și în limba noastră asămănări.

Albanezii catolici și cei mohamedani, cari știu carte, scriu cu litere latine (române), cei greco-orientali cu litere grecești. Cei naționaliști dintre Albanезii greco-orientali scriu tot cu litere latine.

Privind corpul Albanезilor, vedem că sunt niște oameni frumoși. Ei sunt de statură înaltă sau mijlocie, puternici, mai mult slabi, decât grași, având o ținută mândă și un piept boltit. Capul e lungureț, fruntea lată, nasul lungureț și drept. Capul și-l rad de jur împrejur, lăsând numai pe vârf o căiță de păr lung, din care fac niște cozi, pe cari le trec pe sub fes (căciulă mică), formând un moț în ceafă. Une-ori își rad jumătatea dinainte a capului dela o ureche până la cealaltă, lăsând părul din jumătatea dinainte a capului să le atârne pe gât. Barba o rad toți.

Albanezul are inteligență (minte) naturală, dar e lipsit de cunoștințe. Toată învățătura lui se mărginește la câteva porunci religioase. Ceti și scrie știu numai cei-ce trăiesc amestecați printre Români, Turci și Greci, între ceialalți abia de găsești în fiecare sat cel puțin unul știutor de carte. Față de străin e totdeauna bănuitor, împotriva dușmanului rău și fără milă și totdeauna gata de jaf. Pe oaspele lui, fie chiar dușmanul de moarte, îl cinstește. Când fură, fură pe față. E răz-bunător din samă afară și-i în stare să omoare familia întregi, dacă se crede vătă-mat cu ceva.

(Vom continua în numărul viitor, dând amănunte foarte interesante despre obiceiurile lor, unele foarte sălbatice.)

Din Memorul lui Josif Sterca-Șuluțu.

(PARTEA II.)

O încurcătură oficioasă.

După a doua năvală a lui Hatvany în Munții-Apuseni, care s'a sfârșit asemenea celei dintâi, cu totala nimicire a Maghiarilor, a intrat în Abrud baronul Kemény Farkas cu o armată numeroasă și bine organizată, dar și aceștia au fost respinși.

Intr'o zi, când curgea lupta între Abrud și Cărpiniș cu mare înverșunare, s'a întâmplat o scenă foarte comică (șoadă) și anume: judele din Abrud-sat, cu numele Bidiguț, om cu avere și cinstit, a cărui casă se află în capul satului de cătră Cărpiniș, privia cu mare neliniște lupta dintre Maghiari și Români, vrând a se prezenta înaintea învingătorului ca primar al comunei, în Portul național al acelei părți, care va fi învingătoare, nu cumva în prima turie, trecând învingătorii pe dinaintea casei sale și văzându-l în portul dușmanului, să-l omoare. Și-a pus deci servitorul pe un delucean de-asupra casei, de unde se vedeă bătaia, și i-a poruncit să-i strige, care dintre luptători sunt învingători, ca el să le iasă înainte.

Primarul, care era om cam bătrân, mare, gras și greoiu, a stat în curte, ținând într'o mână un rând de haine românești, iar în cealaltă pe cele maghiare.

„Tinetе, jupâne! S'au mestecat Un-

gurii cu Români. Se bat ca orbii. Fug Români, jupâne, trage nădragii!”

„Români s'au oprit, s'au întors asupra Ungurilor. Ungurii au luat-o la sănătoasa. Trage cioarecii, jupâne!”

„Au sosit două tunuri ungurești cu călăreții pe drum, au respins pe Români; trage nădragii jupâne!”

„Români au încunjurat pe Unguri, aceștia se retrag în grabă, trage cioarecii jupâne!”

„Ungurii au căpătat ajutor, s'au aruncat orbește asupra Românilor, pe cari i-au respins în pădure; trage iute nădragii!”

„Pentru Dumnezeu, jupâne, ai grije! Români și-au aruncat pălăriile și țundrele, năvălesc asupra tunurilor și asupra cătanelor ca turbați. Ungurii fug mâncând pământul; trage cioarecii jupâne! Au învins Români! iute, grăbește-te, tulai, hura!!

— „Auzi mă, acum al dracului să fii tu cu Unguri și cu Români cu tot“, zise bietul primar, care s'a zolit și trudit, încât plin de apă și nădușit nu mai putea nici răsuflă de ostenit ce era. „Nu mă mai îmbrac și desbrac, fie cum va vrea Dumnezeu. Să mă spânzure, și nu m'aș putea chinui mai mult.”

A rămas deci în izmene și cămașă.

Mai târziu de multe-ori îl năcăjiam pe bietul bătrân zicându-i: vezi, nevoia te învață, care e portul internațional (pe care-l poartă toate popoarele, cum e cel nemțesc la orașe). Din capul locului trebuia să rămâi în izmene și cămașă. Te cruțai de frică și osteneală.

Una și aceeași dorință.

De Alex. Tintariu.

Două zile neînterupt a bătut un vânt rece de iarnă. Arborii, popasul de vară al zburdalnicilor păsărele sunt pleșuvi, goi și pustii. Abia dacă se mai vede câte o frunză îngălbinată pe crengi. Și acestea sunt pregătite de moarte, în toată clipita stau să cadă la pământ, ca să fie călcate în picioare.

După-ce vântul a încetat, potolindu-și mânia, cerul, nvălit într'un văl mohorit a început să cearnă fulgi albi de zăpadă, cari unul după altul se strecoară din necuprinsul văzduh. Pământul, nesimțitor și rece ca un mormânt, își schimba haina sa neagră într'o haină albă și sclipitoare.

E aproape de revărsatul zorilor.

Zăpada a mai încetat de a mai cădea.

Adânce liniște ce a domnit pretutindenea în sat, e conturbată de cântatul de dimineață al cocoșilor, cari vestesc apropierea zilei.

Încetul cu încetul raze slabe și palide de lumină străbat prin geamurile înghețate dela case și sficioase se lasă pe zăpada sclipitoare. Hornurile varsă nouri mari de fum, care se amestecă cu negura deasă și întunecoasă ce a cuprins tot satul.

La o casă nu se vede nici lumină nici fum. Aceasta casă e la marginea satului. E mică și scundă. Infățisarea ei e tristă și posomorită. Par'că e pustie, nu e locuită de nime. În noreț nu e nici un sămân de viață. O lature dela poartă e trântită de jumătate la pământ.

În odaia sărăcioasă, numai cu un pat, e un bărbat și o femeie. Amândoi sunt bătrâni. Părul din cap li-e alb; umerii lor poartă povara unui șir lung de ani.

Moș George și baba Maria, locuitorii odăii sărăcioase, din casa mică și scundă

dela marginea satului, își petrec zilele numai în lacrimi, dureri, suferințe, mâhnire și neajunsuri simțitoare.

Când te uiți la ei, te cuprinde o milă, jale și durere mare. Par'că sunt două vedenii. În ochii lor stânși, cu privirea rătăcită, abia mai licăresc niște raze slabe din lumina vieții. Fața li-e galbină ca ceara, vocea slabă și tremurătoare iar mersul greu și apăsător.

Au îmbătrânit înainte de vreme. Au trecut mai mult de zece ani decând pieptul lor poartă o rană. O rană care mereu sângerează. Și durerile ce izvoresc din ea sunt cumplite.

Cerul le-a dăruit un ficior. La luat însă — înainte de vreme. Pământul n'a îngropat numai corpul rece al lui Ștefănuț, ci și singura fericire și bucurie a lui moș George și baba Maria. Și le-a îngropat-o pentru totdeauna...

Ștefănuț era soarele vieții lor. În el și-au pus ei toată nădejdea. Când Ștefănuț a fost în floarea vieții, l-au luat la oaste. Acolo a murit, bunul Dumnezeu știe de ce boală.

Intr'o zi au fost chemați la casa satului și notarul le-a spus, că a venit scrisoare dela regiment că Ștefănuț e mort.

Atâta a fost tot.

Moș George și baba Maria erau ca scoși din minte. Și durerea lor cu atât a fost mai mare, căci Ștefănuț a murit în pământ străin, fără lumină la cap și fără ca să-l vadă.

Pe atunci ei erau mai în putere, nu așa de neputincioși ca acum. Lucrau ce puteau și câștigau atâta ca să nu piară de foame. Ba au pus la o parte niște gologani ca să-i trimită pe sărbătorile Paștilor lui Ștefănuț.

Din gologanii aceștia a lăsat moș George să se tragă clopotele la biserică, apoi i-a făcut părăstas și pomană...

— Maric, dormi tu? întrebă moș George.

— Nu, sunt de mult trezită, răspunde baba Maria.

— Eu acum m'am trezit. Am avut un vis frumos, am visat cu Ștefănuț...

— Ștefănuț, Ștefănuț, puiul mamei...

— O, Doamne, de ce m'am mai trezit, de ce nu mi-s'a stâns viața în acel vis?

Un suspin greu și înăbușit îi oprește vocea.

Tace. Numai zice nimic.

— Spune-mi, ce ai visat? întrebă baba Maria, pe când și din pieptul ei iese un suspin tot așa de greu și înăbușit.

Dar moș George tot tace.

— George, spune-mi ce ai visat cu Ștefănuț al nostru? întrebă de nou baba Maria.

Moș George își pune mâna dreaptă pe inimă, ca și când ar voi să-și oprească bătaile atât de puternice, și cari par'că voiesc să-i spargă slăbitul piept, apoi cu voce scaldată în lacrimi, din care se reoglindează cumplitele și ucigătoare dureri de cari e frământat, începe:

— Par'că ședeam în tinda căsii și priveam porumbii vecinului Ion, cum se săru-tau de cu drag pe vârful hambarului. Tu veniai din grădină și aveai poala plină cu flori, între cari erau mulți crini albi. Eu eram trist. Gândul îmi era la Ștefănuț. Deodată o rândunică se așează pe umărul meu drept și zice: „Nu fi trist, moș George. Ștefănuț și-a împlinit vremea de trei ani la oaste. El e pe drum și îndată so-

sește acasă. Nime nu-l va mai răpi dela pieptul nostru". Apoi a zburat cătră cer. M'am uitat în urma ei până ce am pierdut-o din ochi. Când apoi s'a făcut nevăzută, ușa dela stradă sa deschide și întră Ștefănuț. Era înalt ca un brad și avea mersul drept și sumeț. Fața îi era rumenă ca un măr. Când l'am văzut, am rămas ca înlemnit. Bucuria și fericirea ce simțiam, atât de mult m'a stăpânit că n'am putut să mă ridic de pe scaunul pe care ședeam... Mănile tale, cu cari țineai poala cu flori, au început să tremure. Florile au căzut jos la pământ și într'o clipită vorrețul nostru a fost o grădină frumoasă cu flori, cari aveau miros așa de dulce și plăcut. Ștefănuț, cu fața radioasă, cu un zimbet de fericire mă mbrățișează și depune o sărutare pe fruntea mea. Tot așa face și cu tine. Ochii noștri și ai lui Ștefănuț erau scâlțați în dulcile lacrimi a-le revederii. „Ștefănuț, Ștefănuț al nostru“ îngânăm noi, amândoi deodată și cădem la pieptul lui. „Tată, mamă, acum tot cu voi rămân“ zice el. Apoi m'am trezit...

Pieptul lui moș George se ridică cu putere. Suspinele-i înăbușite i-au oprit răsuflarea.

Baba Maria nu a zis nimic.

Plânge.

Și plânsul ei e ca bătaia unui ceas, care'n toată clipita stă să se oprească.

Iși duce amândouă mâinile și le pune pe inimă. Le apasă acolo, și plânge, plânge cu durere.

S'a făcut ziuă.

Palidele raze ale soarelui, cu greutate străbat prin geamurile înghețate ale ferestrelor și cu părere de rău par'că, se lasă pe fața desfigurată a lui moș George și baba Maria.

Par'că voiesc să-i mângâie, să le aline durerile și suferințele.

În odaie e frig.

Moș George și baba Maria, cu privirea pierdută, rătăcită privesc ca în pustiu.

Nici unul dintre ei nu zice nimic. Li-e frică să grăiască vre-o vorbă.

De pe fețele lor să poate cefi una și aceeaș dorință, de care sunt stăpâniți: să părăsească, cât mai îngrabă, aceasta lume și să meargă la Ștefănuț.

Numai aceasta dorință o au ei.

Când ea se va împlini, atunci ei vor fi foarte fericiți.

Moartea însă nu vine!

De ce?

De ce coasa ei seceră suflete fericite, iar pe cele zdrobite de durere, le ocolește?

Povestea vorbeii.

De Anton Pann.

Despre obrăznicie și calicie.

Ce-mi este mojiul,

Ce-mi este calicul?

Unul ș'alt obraznic

Și în zi de praznic. — Că,

Omul calic și obraznic

Merge nepoftit la praznic. — El,

Cu porcul dă năvală. — Dar și,

Duce la tăvăleală. — De multe ori,

Ca oala de mănășe

Ajunge după ușe. —

Obraznicul este:

Lasă-mă sub pat, lasă-mă în pat.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 21 Aprilie n.

Hristos a înviat!

Cu aceste cuvinte se salută toți Românii la sărbătorile marelui praznic al Învierii Domnului.

Tot așa ne adresăm și noi stimaților cetitori și sprijinitori ai noștri, dorindu-le sărbători fericite!

Numărul de Paști al „Foi Poporului“ cuprinde 20 de pagini. Am făcut mai bogat acest număr, știind că pe sărbători abonații noștri au mai mult timp de citit.

Din cauza sărbătorilor numărul prezent s'a expedit numai Vineri, iar nu Joi după amezii, ca de obicei.

Binefăcătorul neamului nostru, dl Stroescu a făcut un nou dar de șasezeci de mij de coroane Asociațiunii. Bani aceștia sunt meniși pentru ridicarea economică și culturală a poporului nostru dela sate. Atâtea fapte mărețe îl pun în fruntea binefăcătorilor noștri și chipul lui va trebui să împodobească casele tuturor Românilor, ca cel puțin așa să dăm un semn de recunoștință, ce-i datorează neamul românesc.

Statuia lui Eminescu și a lui Barițiu. Poietul nostru iubit, dl Octavian Goga a propus în ședința comitetului Asociațiunii, ca aceasta să ridice o statuie lui Eminescu, marele poiet al Românilor. Propunerea s'a primit, hotărându-se totodată, ca să se ridice și lui Gheorghe Barițiu o statuie. Propunerea pentru Barițiu a făcut-o dl Partenie Cosma.

Ofițeri români înaintați și lăudați. Locotenentul român, dl Roman din reg. 63 dela Bistrița, a fost detașat (mutat) la marele stat-major (ștabul cel mare) din Viena, iar locoten. Alex. Micu dela reg. 64 din Orăștie, la institutul geografic din Viena. Împăratul i-a decorat pe amândoi cu medalia „Signum laudis“ (semnul laudei) pentru vrednicia lor. Dl colonel (oberst) Silviu de Herbai din reg. 33 dela Arad a fost transferat.

Cercetarea din comitatul Hunedoarei cere mereu jertfe. În contra notarului din Turdaș s'a pornit cercetare disciplinară, iar notarii din Cugir și Binițiu au fost suspendați (dați afară din slujbă).

Se înmulțește averea românească! Banca „Poporul“ din Lugoj a cumpărat, cu 40 mii de coroane, niște case frumoase în fruntea orașului. În cele din urmă săptămâni, aceasta e a doua proprietate mai mare străină ajunsă în mâni românești.

Caz de moarte. David Ivan, proprietar în comuna Racovița, după scurte și grele suferințe a răposat Marți în 18 Aprilie st. n. a. c. Rămășițele pământesti s'au așezat spre vecinica odihnă, în cimiterul gr-cat. din Racovița Joi în 20 n. c. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvântată!

Nu le trebuie statuie pentru Tisza Kalman. Adunarea generală a comitatului Cenad a răspins propunerea consiliului comitatens de-a da o sută de coroane pentru statuia lui Tisza Kalman, tatăl lui Tisza cel deacum. Tisza bătrânul a fost

vestitul dușman al naționalităților, și în-deosebi al Românilor. El a pornit goana cea mare în contra gazetelor, școalelor și bisericilor noastre. Dupăcum se vede însă, nu numai noi Românii avem motiv de a-l urgisi, ci chiar și o parte dintre Maghiari.

Cărți de școală aprobate. Ministrul instrucției publice a aprobat cu rezoluția dela 31 Martie a. c. Nr. 15.591 în ultimele ediții următoarele manuale de Iuliu Vuia: 1. Abcdar scris după metoda cuvintelor normale. 2. Abcdar scris după metoda sunetelor vii. 3. Carte de cetire pentru clasa a doua a cursului primar.

Un Român din America se jertfește pentru un copil. La Cleveland se jucă pe linia ferată un băiat de Englez de vre-o șase ani. Atunci iată, că vine un tren cu iuțeala cea mai mare. Românul Andreiu Comit (n'am putut află satul, de unde e) sare să scape copilul, dar roatele trenului i-a apucat pe amândoi. Ei au fost duși la spital și nu se știe, de vor scăpa cu viața.

Ingineri maghiari de mine în România. Înainte de Paștile nemțești au sosit la București trei ingineri mari din Budapesta, ca să vadă cum lucrează Românii la scoaterea petrolului din pământ. Se știe, că România e foarte bogată în petrol, iar în Ungaria încă au dat de multe izvoare de petrol (gaz).

Un Român criminal în America. Între Românii emigrați la America sunt și nenorociți de prin părțile mărginașe ale Sătmăruului, unde nici nu mai știu românește. Aceștia sunt cei mai sălbăticiți și mai stricați, cum sunt de altminteri pe tot pământul cei-ce și-au lăpădat limba și cu ea și partea cea mai mare a însușirilor bune ale neamului lor. Un astfel de ticălos, cu numele Gheorghe Chereji din Szakasz, cârțaș și bețiv, cu toate-că e numai de 21 de ani, a ademenit pe o fată de 15 ani, Florica Sabo din Isztro să fugă cu el la Chicago, ca acolo să se cunune, căci în Aurora se împotriveau rudele fetei. Această a luat 250 dolari (o mie de coroane), bani câștigați de ea cu slujitul, și a plecat la gară cu criminalul. Acesta, ce-a făcut, ce-a dres, destul, că a întârziat, așa că au scăpat trenul. Atunci a sfătuit-o pe fată, să meargă pe lângă șinile trenului până la altă stație. Așa au făcut. Pe drum, mișelul a scos revolverul și a tras patru gloanțe în față, care a căzut jos, dar ținând strâns în mână cârpa cu banii. Chereji, cu mare greu, i-a putut scoate banii din mână, apoi a luat corpul fetei și l-a pus de-acurmezișul pe șini, ca să-l taie trenul și lumea să creadă, că fata s'a omorât singură. Dumnezeu nu i-a ajutat însă. După-ce a plecat ucigașul, fata s'a trezit și s'a târât până la poarta unei fabrici, unde a găsit-o păzitorul și a dus-o la spital. Aici a mai trăit trei zile, apoi a murit. A putut însă să spună, cine e ucigașul. Chereji a fost prins și va fi spânzurat.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare al „Reuniunii meseriașilor sibieni“ au mai dăruit: R. Schmidt, în amintirea socrului său Mihail Blocher cor. 1.32; I. Descu, fiacărîst, 20 bani; Dr. George Moroianu (Berlin), 2 cor.; Const. Ban, curelar (Poiana), 1 cor.; Ioan Cosma, not. (Ludoș), 50 bani și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani.

Un atentat contra Țarului rusesc. Nu este domnitor pe pământ, care să stăpânească preste o țară așa de mare, nici nu este împărat așa de bogat, ca Țarul (împăratul) Rusiei. Și cu toate acestea nu credem să fie cine-va — cu mintea întregă! — care ar dori să fie în locul lui, căci nu e domnitor pe pământ cu viața mai amenințată decum e împăratul rusesc. În Rusia ori-ce mișcare pentru libertate e înăbușită nu numai cu temniță ca în Ungaria, ci în sânge și în furci. De aceea se găsește acolo mii de oameni deserați, cari nu dau o ceapă degerată pe viața lor, numai să știe, că pot omori pe Țarul, despre care cred că e pricina tuturor asupririlor. Deserații aceștia sunt cunoscuți cu numele de *nihilisti*.

O foaie polonă din Cracovia (Galiția-Austria) aduce acum știrea despre un nou atentat contra Țarului. În palatul împărătesc din Petersburg au venit doi lucrători cu un sicriu (coșciug) pe umere, ca să pună în el pe un servitor mort de curând. Ofițerul de gardă îi lăsă să intre, dar i-se părău lucru suspect (care dă de bănuit), că cei doi muncitori zdrăveni abia duceau sicriul gol. El îi oprî și le porunci să ia capacul de pe sicriu. Lucrătorii puseră sicriul jos și o luară la fugă, dar fură prinși îndată. Când căută ofițerul în sicriu, îl găsi plin cu bombe, cari ar fi fost de ajuns să arunce întreg palatul în aer. S'au început numai decât o cercetare și s'a dat de urmele unei conjurațiuni (întovărășire secretă cu gând de-a răsturna cu puterea un guvern sau pe un domnitor) contra Țarului. S'au făcut o mulțime de arestări.

Ciuma la Odesa. În Odesa (Rusia), port largă Marea-Neagră, așadară nu prea departe de noi, au murit în săptămâna trecută patru oameni de ciumă.

Foc din cauza negrijei unor copii. În Aldorf s'au jucat niște copii cu lemnușe (cătrănițe). Din negrijă s'au aprins niște lucruri și din acestea o casă. Au ars apoi trei case, șurile grajdurilor, 85 cară de fân, 16 cară de paie, 250 ferdele de ovăș, 3 porci, 8 purcei, 6 cară, 30 stângini de lemne, multe scânduri ș. a. Numai 2 case au fost asigurate. Dar n'a fost destul cu pagubă aceasta, căci au ars și copilașul de trei ani al țaranului Martin Bidner. Nefericitul tată a sărit în mijlocul focului, ca să-și scape copilul, dar n'a putut. El s'a afiș cu niște arsuri grozave.

Umbră lui Tolstoi. Nevasta văduvă a lui Tolstoi a publicat manuscrisele (lucrări scrise, rămase dela soțul ei) bărbatului ei. În aceste manuscrise sunt multe scrisori și articole cari nu sunt pe placul guvernului rusesc, de aceea acesta a deschis acțiune criminală contra văduvei. După cum îi spuneă unui cunoscut, de vor declara-o vinovată, o să o închidă cel puțin un an.

Vechimea cămășilor. Astăzi numai la lăieții fuduli mai vezi purdeii fără cămăși. Unele semintii albaneze încă mai umblă fără cămăși, încolo popoară de rasa albă nu mai găsești fără cămașe. Cu toate acestea, cămășile nu sunt așa de vechi, cum ni le-am închipuit. Cei dintâi cari au născocit cămășile, au fost Englezii. Dar până acum două sute de ani cămășile erau scotite haine de lux (fudulie), așa că noaptea nici regii și împărații nu se culcau îmbrăcați cu ele.

Un leac nou contra ofitei (tuberculozei, ftisiei) a descoperit doctorul Dogen din Paris (Franța). Leacul se numește *mitolin* și a fost folosit cu succes bun la preste două mii de bolnavi. Așa spun gazetele franțuzești și noi dorim să fie așa.

Preste cinci mii de case arse. În Japonia, și în orașele cele mai mari, casele sunt de lemn și acoperite cu trestie. Rar de găsești casă de peatră. Și asta nu pentru-că n'ar fi acolo peatră destulă ori pentru-că n'ar ști face cărămizi, ci din cauza cutremurelor de pământ, care sunt foarte dese acolo. O casă de zăd creapă și se surpă la un cutremur, cea de lemn, încheiată ușor, se leagănă împreună cu pământul și nu se întâmplă nimic. Ne putem însă ușor închipui, ce pagubi mari face un foc, mai ales când o fi și vânt și casele dese, cum sunt în orașele mari. Săptămâna trecută a fost un astfel de foc mare în Tochio, capitala Japoniei. Preste cinci mii de case au fost prefăcute în cenușe.

Un nou tunel în Alpi. Cei mai înalți munți din Europa sunt Alpii, cam de două ori cât Munții-Făgărașului dela noi. Inima Alpilor se află în mica țară Elveția sau Șvizzera, care se mărginește la meazăzi cu Italia. Fiind munții așa de înalți, n'a fost cu puțință să facă cale ferată preste sau printre ei, și așa au făcut găuri prin munte, numite *tunel*. Lucrările pentru un tunel de-acestea lungi țin ani de zile și mulți muncitori se prăpădesc, căci se surpă în lăuntru muntelui pământul, iasă gazuri otrăvitoare, izvorăsc ape ca râurile și alte primejdii. Tunelul cel nou s'a făcut la Lötschberg (ceteste Leciberg) în Elveția și are o lungime de 14 și jumătate kilometri, adică 14 mii 536 de metri. El nu e drept, ci în forma unui S, pentru-că în anul 1908 s'au pornit ape potop dinlăuntru munților, așa că au trebuit să încunjoare locul cu pricina.

Un înșelător în haine călugărești. Poliția din Râmnicu-Sărat (România) a prins un om, îmbrăcat călugărește, cu barba stufoasă și cu părul împletit în două cozi. Spunea oamenilor, că vine dela Sfântul munte (Athos) și că știe găci viitorul și știe vindeca ori-ce boală. Pe cei proști îi ducea într'o odaie luminată numai cu o candelă și pe pereții plină cu icoane, apoi își desfăcea cozile și începea să borborească dintr'o carte. Cei-ce veniau la el, îi aduceau tot felul de daruri: bani, pânză, postavuri ș. a. Poliția a prins de veste și l-a arestat. Cercetându-se s'a aflat, că e un anume Gh. Sinescu-Giurcă, numindu-se și Vasile Simionescu. El a colindat mult și prin Rusia și Bulgaria, unde încă a înșelat pe mulți cu găciturile lui. Înșelători de-aceștia mai că s'ar găsi și pe la noi.

Inghetați de frig primăvara. Primăvara din anul acesta va rămâne de pomână, căci a fost în unele zile mai aspră și decât eara. Luni a fost săptămâna, niște drumeți au dat în marginea drumului, aproape de comuna Balta-Doamnei (județul Prahovei, România), de cadavrele femeii Anica Radu Arsene și al nepotului ei de 3 ani, Nicolaie Stan Radu, amândoi înghețați tun. Cercetându-se, s'a aflat, că femeia plecase încă de Sâmbătă la o rudă a lor, dintr'o comună învecinată, și vrând să vină încă în aceeaș sară înapoi, au fost apucați de viscol, înghețând pe drum.

200 de oameni arși de vii. În India (Asia de meazăzi, sub stăpânirea Englezilor) popoările sunt mai toate închinătoare la idoli. Numai vre-o 70 de milioane sunt mohamedani, cari se închină tot la un singur Dumnezeu, ca și noi, apoi foarte puțini creștini. Cei păgâni au obiceiul, de se adună cu zecile și sutele de mii la anumite locuri, unde se află câte un idol vestit de-al lor, ca să i-se închine. Așa s'au adunat și în primăvara aceasta la un loc, unde au făcut din lemne și paie o șură uriașă, în care se închinau. Din ne-băgare de samă s'a aprins o lampă și din ea s'a aprins coperișul, așa că în curând șura cea mare eră o bobotaie. Oamenii au dat năvală să iese. Partea cea mare au scăpat, răniți afară, dar preste două sute au ars de vii.

Și din întâmplarea aceasta se vede primejdia cea mare, care amenință pe oamenii adunați în niște clădiri, cari se pot aprinde ușor.

Emigrările din Austro-Ungaria în Statele-Unite (America). Pe când din Germania, a cărei poporațiune a ajuns la numărul uriaș de 65 milioane de suflete, cu toate-că țara nu e mai mare ca Austro-Ungaria, numărul emigranților a scăzut foarte mult, numărul acestora din Austro-Ungaria e și acum înspăimântător. Din statistica publicată de comisariul american pentru imigrațiune, scoatem următoarele cifre, cari arată pe emigranți după naționalitate:

	Au emigrat din Austro-Ungaria.		
	1906/7	1907/8	1908/9
Germani	40,497	27,576	21,099
Cehi	13,363	9,899	6,600
Poloni	59,719	26,423	36,488
Ruteni	23,751	12,298	15,465
Sârbi	7,263	7,444	3,622
Italiani	1,506	1,121	1,150
Maghiari	59,593	23,826	27,941
Croați	47,125	19,782	19,472
Români	18,489	8,791	7,488
Slovaci	41,815	15,979	22,374
Evrei	18,885	15,293	8,430
Alte neamuri	6,591	97	55
	338,507	168,529	170,191

Ce privește pe Evrei, nu trebuie uitat, că emigrează numai cei din Galiția. Tot cam câți au emigrat la America, s'au strecurat și la noi, ca să mărească numărul Maghiarilor, fără ca Maghiarii cei cum se cade să se bucure de aceasta.

Păr dela oameni din China. Cetiitorii noștri știu de mai înainte, că în Europa se temeau, încă de astă iarnă, să nu se molipsească de ciuma din China prin părul cel mult trimis de-acolo în Europa, unde doamnele dela oraș își încarcă capul cu păr străin, crezând că așa sunt mai frumoase. Nu de mult a sosit în Teschen un vagon plin cu păr chinezesc. Poliția l-a oprit dela descărcare și l-a trimis îndărăt.

Urmările creșterii rele. În Sibiu au fost prinși doi învățăcei străini, cari încercaseră să vândă postav de haine la un croitor d'aici. Acesta, bănuind că e vorba de marfă furată, i-a denunțat (pârât) poliției. Cercetându-se, s'a dovedit, că acești doi băieți sunt din Blaj, unde erau la învățătură la un croitor. Dela acesta au furat haine și postavuri, cu cari au venit la Sibiu. Hainele și postavul s'au găsit la ei. Hoții au fost trimiși la Blaj.

Negustor român în Geoagiu. O veste bună de Paști: dl Aurel Truca, care se pricepe foarte bine într'ale comerțului, va deschide la 10 Aprilie o prăvălie (boltă) mare de tot felul de mărfuri în Geoagiu. Până acum Românii își vărsau banii agonisiți cu multă sudoare în pungile Jidanilor și altor străini, cari își bat joc de neamul nostru, mai ales la alegeri. Acum vine răsplata și credem, că Român cinstit nu va mai da banul dușmanului neamului său.

Aviz. In 27 Aprilie, 11 și 24 Maiu a. c. st. n. să vor face exerciții de pușcat, pe dealul Poplăcii, din partea rezerviștilor dela Regimentul de infanterie Nr. 31. Pentru ca să nu se întâmple vr'o nefericire teritorul acesta nu trebuie călcat în 27 Aprilie dela 6 ore dimineața până la 4 ore seara. In 11 și 24 Maiu st. n. dela 6 ore dimineața până la 12 ore la amezi, cât ține pușcatul. Publicul din comunele vecine să face atent a nu călători în timpul numit pe aceste locuri, fiind primejdios.

Cerșitoria în Palestina. In Palestina sunt, dupăcum scrie o foaie engleză, peste 50,000 de cerșitori. Aceștia speculează mai ales pe peregrinii, cari se duc acolo să se închine la locurile sfinte. Decând s'au înmulțit acolo Evreii, emigrați mai ales din Rusia, începând cu tot felul de gheșef-tării, cerșitorii încă au învățat dela ei mijloace nouă, ca să înșele pe oamenii, cari cred prea lesne toate minciunile, mai ales când vin din Palestina. Cincisprezece mii de cerșitori au întemeiat o societate, care își are slujbașii ei, trimite oameni prin Europa, Africa și America, ca să știricească, de unde ar putea înșelă bani, miloșindu-se, că Turcii și Arabii mohamedani îi asupresc, fiind creștini, cu toate că Turcii nu asupresc pe nici un creștin pentru legea lui. Înșelătorii aceștia trimit cruciulițe mici și alte mărunțișuri făcute din lemn de maslin de pe Muntele-Maslinilor, zic ei, pecând ele sunt fabricate în Marsilia (în Franța). Mai trimit și flori uscate, cari zic, că sunt din Ierihon, Vitfleim și alte locuri sfinte, pe când ele sunt adunate de pe lângă cine știe ce gunoaie. Pentru tot ce trimit nu cer plată, în scrisorile lor se văicăresc însă așa de rău, încât oamenii miloși (și proști) le trimit bani frumoși.

De multe-ori vin chiar și pe la noi înșelători de-aceștia îmbrăcați ca niște călugări, spunând, că sunt din Ierusalim, sau din Sf. Munte, sau de pe muntele Sinai. Ei cerșesc bani pentru mănăstirea lor. De fapt însă nu sunt călugări, iar mănăstirea lor e crâjma. De aceea dela astfel de călugări trebuie totdeauna să cerem să ne arete hârtia de invoie pentru a aduna bani. Hârtia aceasta o dă ministrul de interne sau vicecomitele, iar călugărul creștin trebuie să mai aibă și slobozenie dela episcopul, prin a. cărui eparhie umblă.

Betia și hoția. Niculaie Suci din Racoțița s'a întâlnit cu prietenul său Alex. Luncean, care-l pofti la un rachiu. Cum ședea unul lângă altul, Suci îl tot cotârlea prin buzunar, ba îi luă și punga lui Luncean. Acesta făcu gură și Suci îi dete punga înapoi. In fine beură mai departe, până ce mai ales Luncean se îmbătă cu totul. Fiindu-i teamă să meargă acasă, la fabrica lui Wagner, unde lucra, Suci îl chieură să doarmă cu el. Așa și

făcură. Dimineața însă, Luncean se poameni cu capul greu și cu buzunarul ușor. Punga cu banii ca'n palmă. Se luură la ceartă, apoi la bătaie, așa că pe urmă ajunseră la „hotelul“ poliției. Și toate acestea pentru „un păhăruț“ de rachiu!

Târgul dela Sebeșul-săsesc se ține în zilele următoare: Târg de vite: 21, 22 și 23 Aprilie n. Târg de mărfuri: 24 Aprilie n.

Târgul dela Gherla se ține dupăcum urmează: în 22 Aprilie n. târg de oi, în 29 și 30 Aprilie târg de vite, iar în 1 Maiu târg de mărfuri.

Bioscopul Apollo. De o săptămână de zile să află în orașul nostru — Piața Hermann — cinematograful-teatru, ce stă sub direcția dlui E. Toth. Programul bogat și variat atrage foarte mult public, care cu plăcere petrece seara câte-va ore, admirând frumoasele vederi din lumea mare și alte multe scene interesante. De altcum cinematograful și ce privește aranjamentul interior și exterior se prezintă admirabil, cum numai în orașele mari s'ar putea omul aștepta. Aceasta încă e o dovadă, că dl Toth face tot posibilul, spre a mulțumi publicul sibian pe toate căile.

Răscoală în Albania.

In Albania e răscoală în toată puterea cuvântului. De altcum despre stările din această țărișoară scriem și la rubrica „Știri politice din străinătate“, iar în altă parte a foii publicăm un articol despre poporul albanez.

Mai nou aflăm, că într'un loc Albanezii au nimicit 2 companii turcești. Ei sunt la olaltă cam 15 mii de luptători. Până acum Albanezii au învins armata turcească mai preste tot locul. Albania e toată în flacări.

Țânta Albanezilor e să cuprindă orașul Scutari. Mai multe regimente au plecat spre Albania.

Glume și snoave

Pățania Țiganului.

Un Țigan aveă multe drumuri de făcut într'alt sat. Dar nu mergea pe jos, Doamne ferește, că aveă o gloabă de cal și o căruță ferecată tot cu capete de funii și cu coajă de teiu. Calea, cum se nimerise, că eră tot cam glodoasă. Acu, de câte-ori se întâlnea cu trăsurile boierilor, tot el trebuia să dea prin glod și lor le lăsa drumul cel bun.

Ce-i trăsni odată Țiganului prin minte?

— Stăi, că am să fac și eu una.

Mergând pe drum, se întâlnește iară c'o trăsură a unui ciocoiu. Ce face? Scoate toporul din lada căruței și ținând tot pe drumul cel bun strigă: mă, trage la o parte, că de nu, ai să pați și tu cum a pățit cel de ieri!

Boierul văzând, că Țiganul nu dă la o parte, spuse cociișului să dea el. Când fură drept în drept, opriră, și-l întrebă boierul:

— Ce-a pățit, măi Țigane, al de ieri, cu tine?

— Păi ce, zisei și eu așa, să te sperii, că de nu trăgeai dumneata, tot trăgeam eu, — și asta-i pățania!

ECONOMIE

Sărbarea pomilor în Tălmăcel.

— Invitare. —

Cu începere din 1910, obicinuita plantare a altoilor, pe cari Reuniunea noastră agricolă îi dăruiește an de an membrilor săi din cutare localitate, s'a însoțit, precum să știe, de o anume sărbare școlară, la care să ia parte obștea din comună și din comunele învecinate. Prima sărbare a pomilor, ținută anul trecut în comuna Maga a contribuit în măsură mare la ajungerea scopului urmărit, de a desvoltă tot mai multă dragoste în poporațiune pentru o cultură întinsă a pomilor.

In conformitate cu programul nostru de lucru, sărbarea pomilor în anul acesta o vom ține în comuna Tălmăcel și eventual și în Nucet.

La scrisoarea noastră, adresată primăriei comunale din Tălmăcel, în care i-am pus în vedere, că vom distribui 50 altoi meri, pe cari îi dăruim copiilor de școală de acolo, cari vor aveă să-i planteze fie în grădinile părinților lor, fie în curți, în cimitir sau pe lângă drumuri și să le dea îngrijirea ulterioară, ne vestește, că cei în drept au hotărât, ca sărbarea să se țină Duminecă la 17/30 Aprilie n. c. (Dumineca Tomii). Indrăsnim deci a invita obștea noastră la acea sărbare, ce va fi împreună cu producțiuni școlare (discursuri din domeniul pomăritului, declamațiuni, cântări etc.)

Inceperea sărbării să face în școală îndată după serviciul divin și să va continue la locurile, unde să vor planta cei 50 altoi dăruți.

Sibiu, 10 Aprilie n. 1911.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucașu,
prez.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Gunoiul.

Gunoiul e groapa cu aur a fiecărei gospodării. Asta o știe ori-ce plugar, dar cu toate acestea, întrând în curțile agricultorilor noștri, vedem la mulți o curată bătaie de joc față de acest „aur“. De multe-ori trebuie să constatăm încă din stradă, că stăpânul curții nu știe prețului după vrednicie comoara, căci altminteri n'am vedea ieșind în stradă tocmai zeama de gunoiu, care e partea cea mai îngrășătoare. In curte iarăși găsim gunoiul risipit pe o suprafață mare, apa de ploaie îl spală, vitele și oamenii îl cară în picioare în toate părțile. Pierderea aceasta face nu zeci, ci sute de coroane la an, dacă socotim că recolta de pe un loc e cu atât mai slabă, cu cât mai slab a fost gunoiul dus pe loc. Asta o vede ori-și-cine cu ușurință, dacă aseamănă recolta de cucuruz de exemplu de pe un loc, care a fost gunoit de oi, cu cea de pe un loc gunoit cu gunoiu spalăcit.

Părăndu-ne rău de risipa aceasta, nu credem a fi de prisos, dacă vorbim din nou despre felul, cum trebuie păstrat gunoiul, pentru-ca locurile noastre să tragă tot folosul cu puțință din gunoie. Un lucru nu trebuie uitat. Românii au fost loviți prin comasare tocmai în ceea-ce eră mai producător de câștig pentru ei: în creșterea vitelor. Azi în cele mai multe sate,

unde s'a făcut comasarea, nu mai poți ține atâtea vite ca mai înainte, prin urmare și gunoiul s'a împuținat. Pierderea aceasta o putem ușor întoarce grijind mai bine de gunoiul, ce-l avem, din care se pierde de multe ori jumătate sau și mai mult prin îngrijirea rea, de care-l împărtășim.

Gunoiul se prezintă în două feluri: vartos, format din balegă și așternut, și lichid (curgăcios), care e urina (udul) vitelor. Pentru a nu pierde nimic din aceste două feluri, e de lipsă să alegem un loc pentru gunoiu și lângă el să fie o fântână, în care să se strângă urina.

Locul trebuie ales cât mai aproape de grajd, ca să putem duce cât mai ușor gunoiul, și cât mai departe de casa locuită, ca să nu strice aierul. Locul să fie așezat mai jos ca podeala grajdului, în același timp însă apa de ploaie să nu-l inneece, nici să-l spele. Să mai grijim, ca zeama din el să nu se scurgă înspre vre-o fântână, nici în vre-un șanț. Bând apă dintr'o astfel de fântână, ne putem bolnăvi greu, mai ales de lingoare, iar lăsând să se scurgă în șanț, pierdem ce e mai bun în gunoiu, ca să gunoim — strada.

Gunoiul se poate așeza sau pe fața pământului, când însă se risipește și se pierde mai ușor, sau apoi facem o groapă. Aria de gunoie este un loc bătătorit, prin care să nu pătrundă zeama de gunoiu. Zeama aceasta trebuie să se scurgă printr'un șanțuleț făcut de jur-împrejurul grămezii în fântânița anume făcută. Pentru-ca scurgerea să se facă cu ușurință, aria se face la mijloc ceva mai ridicată. Bine e, dacă aria se pardosește cu petri late, grijind ca despărțiturile dintre ele să fie bine astupate.

Groapa de gunoiu se face la o afundime de 1—1 jumătate metru, cu fundul înclinat înspre fântânița cu zeama de gunoiu.

Fântânița să aibă o adâncime până la doi metri. Gura trebuie totdeauna acoperită, ca să nu cadă paseri, animale sau chiar oameni în ea.

Mărimea ariei sau a groapei de gunoiu se socotește cam 1 metru și jumătate pătrat de suprafață de 100 kilograme animal viu, adică: având doi bouleni, cari ar cântări împreună 300 kilograme, ne trebuie o suprafață de trei ori 1 metru jumătate, adică 4 și jumătate metri pătrați, adică ceva mai bine de 2 metri lungime și 2 metri lățime.

Pentru gospodării mai mici, în locul fântâniței se pot folosi butoaie de petrol (gaz).

Gunoiul din grămadă trebuie udat adese-ori sau chiar zilnic cu zeama din fântânița sau butoiu, căci astfel se înlesnește dospirea. Dar nici dospirea să nu fie prea îndelungată, căci se pierde din puterea de îngrășare a gunoiului. Călea de mijloc e cea mai bună și aici.

După-ce l-am dus la câmp și l-am așezat în grămezi îndepărtate de 6—7 metri una de alta, îl și risipim numai decăt și pe cât e cu putință, în două trei zile să fie băgat sub brazdă, altminteri i-se micșorează puterea de îngrășare.

Cât gunoiu ne trebuie? Asta atârână de felul pământului. S'a făcut socoteala, că pentru pământurile potrivite, adică nici grase, nici slabe, 20 de mii de kilograme de gunoiu la hectar (1 hectar are 10,000 metri pătrați sau 13/4 jugăre) nu e de ajuns, ci ar trebui 30 de mii de kilograme. Pentru un pământ slab trebuie 40—60 mii kilograme de gunoiu.

O vită mare produce între 10 și 15 mii kilograme gunoiu anual, iar cu gunoiul, ce-l dau trei vite mari pe an, se poate îngrășa 1 până la 1 și jumătate hectare.

Se'nțelege, că într'o gospodărie nu e numai gunoiul din graj, care are să înmulțească roada pământului. Lături, frunze uscate, gunoiul din cotete, cârpe, hârtii, leșie, cenușă și ori-ce murdărie din gospodărie e un material prețios pentru îngrășarea pământului, de aceea trebuie puse pe gunoiu sau facem din ele un gunoiu deosebit, bun pentru a îngrășa pământul, unde punem legume.

Se'ntâmplă une-ori, de gunoirea cu gunoiul obicinuit nu dă rezultatul dorit. Atunci ne adresăm la cine-va pricepător pentru sfat și folosim gunoiu măiestrit, făcut adică în fabrici. Agricultorii de pe lângă moșii mari au văzut, unde și cum se folosește acest gunoiu. Dar și Românii, cari locuiesc printre Sași, au văzut pe aceștia folosindu-l.

Nu pot încheia mai bine aceste câteva rânduri despre gunoiu, decăt cu câte-va zicători dela popoară străine pățite:

Cu gunoiu puțin, recoltă puțină.

Mintea fiecărui plugar trebuie judecată după îngrijirea ce o dă gunoiului din gospodăria sa.

Dacă vrei să-ți măriți fetele iute și bine, îngrijește-ți gunoiul.

Adunarea generală a băncii de asigurare „Transsylvania“.

Sub prezidiul președintelui institutului consilierul regese Dr. Wilhelm Bruckner și-a ținut banca de asigurare »Transsylvania« Duminecă în 9 l. c. adunarea generală în sala primăriei din Sibiu. Din raportul de gestiune reiese, că anul de operațiuni 1910 l'a încheiat institutul în mod deosebit de favorabil. În secția asigurărilor de foc s'au urcat valorile asigurărilor la K 119 milioane 839,992, cu K 7.794,580 mai mult ca în anul 1909. Tot așa și premiile anului 1909 de K 309,381'64 s'au urcat în 1910 la K 412,280'31. Pentru pagube de foc s'au plătit K 172,372'27, din care 44'24 procente au fost acoperite prin reasigurări. Rezervele de premii din secția focului s'au augumentat la 45 procente. După achitarea intereselor după titli fondului de întemeiere cu 5'4%, rezultă în secția focului un profit curat de K 11,784'38.

În secția asigurărilor asupra vieții se constată cu finea anului 1910 o situație de asigurări de 10,188 polițe cu un capital asigurat de K 11,020,266. Premile s'au sporit și în secția aceasta la K 442,126'90. În urma sporirii foarte considerabile a efectelor institutului și venitele din dobânzi s'au urcat în ambele secțiuni la K 50,057'70. Iar venitele după casele institutului s'au urcat la K 35,232'41.

Pentru cazuri de deces s'au plătit K 131 mii 316'45 față cu K 158,697'31 în anul 1909. Pentru asigurări de termeni, și asigurări de zestre a devenit scadentă suma de K 110,050. Fondurile de rezervă de premii și premiile transitorii s'au urcat la K 1,520,368'30. După plățirea intereselor de titli de întemeiere, a rezultat în secția aceasta un excedent de K 3,479'59. Activele institutului s'au sporit la efectele fondului general de rezervă și la fondurile de garanție specială cu K 100,800 nominal, respective după valoarea de curs cu K 99,079'50 la suma de K 656,277'50. Fondul de rezervă pentru fluctuațiuni de curs a rămas neatins, adică n'a fost trebuință, să se folosească din el nimic spre vre-o acoperire de diferență la curs.

Pentru împrumuturi de polițe de asigurare

s'a reclamat o sumă de K 57,998 din care prin replătiri și expirări de asigurări s'au achitat K 43,325'40. Contul împrumuturi pe asigurări arată deci un spor de K 14,672'60 urcându-se dela K 376,835'29 la K 391,507'89. Introducându-se canalizarea în edificiile institutului din strada Cisnădiei, s'au investit spre acest scop K 15,558'69, care sumă s'a adus la valoarea edificiilor.

După-ce s'a luat la cunoștință raportul direcțiunii, dl A. Fon face darea de seamă a conziliului de censoși și constată, că reviziunea făcută la institut a găsit în ordine registrele și bilanțul institutului, în urmare propune a se da absolutul direcțiunii și conziliului de administrație. Pe urmă conziliul de supraverhiare aduce următoarele propuneri: din excedentele ambelor secții să se doteze fondurile, de garanție specială cu 15%, iar restul să fie rezervat pentru anii viitori. Excedentele rezervate din anul 1908 să se distribue fondurilor de garanție și să se sorteze 10 titli ai fondului de întemeiere.

Toate propunerile comitetului de censoși se primesc unanim, și prin dl inspector regese de școale dl Iuliu de Bardosy se expunea în numele adunării generale mulțumită președintelui, directorului și corpului funcționarilor institutului pentru munca pedegioasă.

Trecând la următorul punct al ordinii de zi, prezidiul observă că statutele institutului s'au fost făcut la anul 1868 rămânând de atunci neschimbate. În decursul timpului însă s'a ivit necesitatea ca acelea să fie modificate în conformitate cu legea comercială ungară. Proiectul nou de statute stabilit de direcțiune, se primește cu mici modificări cu bloc.

Pe baza acestor nouă statute se pronunță clar și precis cumcă, »Transsylvania« este o asociație cu garanție limitată. Asigurații »Transylvaniei« deci nu garantează de aci înainte cu nimic mai mult, de cât cu premiul unui an de asigurare. De o garanție cu alte sume sau chiar cu averea întregă nu mai poate fi vorba.

În ordinea programului urmează apoi întregirea conziliului direcțional, și se realeg în direcțiune domnii Iosif Drotleff, primarul în penziune al orașului Sibiu și colonelul în penz. Ioan Peplăcian. Asemenea se realege conziliul de censoși compus din d-nii Iosif Lissai, procuristul și șef contabilul »Albinei« și din d-nii A. Fon și G. Meltzer, fabricanți.

În sfârșit s'au sorțit următorii 10 titli ai fondului de întemeiere Nrii 1001, 685, 33, 424, 304, 430, 211, 793, 1314 și 1791, cari se replătesc dela 1 August a. c. începând.

Poșta Redacției.

Mai multora. În numărul acesta fiind îmbulzeală mare de material, vom răspunde în numărul viitor.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după calendarul vechiu.)

- 19 Aprilie: Covasna, Ilcanda.
- 20 Aprilie: Cernatu, Ciozven, Ciuc-Sân-Mărtin, Idvor, Sibiu.
- 21 Aprilie: Beiuș, Cacova, Ludoș, Lupșu, Rodna veche, Cristurul săcuiesc.
- 22 Aprilie: Capolnaș, Cubin, Geosgiul de jos, Jibău, Lugoș, Moldova nouă, Armeniș, Voia.
- 23 Aprilie: Borșes, Dobra, Gradiștea, Lipova, Pauliș, Sălașul de sus, Zernești.
- 24 Aprilie: Oața, Kecskemét, Reteag, Șimand.
- 25 Aprilie: Aind, Chezdi-Oșorheiu, Dezna, Farkaslaca, Singorgiul săcuiesc.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editora și tiparul „Tipografia Poporului“.

KALODONT**PRSTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE BURĂ**

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Casele

132 1-2

În Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 12 sunt de vânzare din mână liberă.

Informațiuni mai de aproape să dă la administrația „Foi Poporului” sau la proprietarul în Sibiu strada Reussbach Nr. 5.

Nr. 356/911. not.

109 2-2

Concurs.

Pentru întregirea postului de moașe comunală din comuna Cornățel, prin aceasta să scrie concurs pe lângă salariu anual de 120 Coroane. De la fiecare naștere, taxele statutare.

Să receară ca acelea moașe cari reflectează la acest post să-și înainteze rugărilor subsemnatei primăriei comunale până cel mult în 20 Aprilie 1911 st. n.

Cornățel, la 24 Martie 1911.

Primăria comunală.

Se află de vânzare

Vinuri

Printre sortele cele mai fine din vîile d-lui Dna Bănt, dela Cetea. — Se pot căpăta și în cantități mari. Doritorii cumpărători să se adreseze la

99 4-5

Nicolae Soră Băroiu

în Săliște (Szelistye, Szeben m)

Casele

În Sibiu, Grabengasse Nr. 5. (4 chilii, curte, grădină frumoasă și curte) și Schwimmschalgasse Nr. 22 (2 chilii, curte, grădină mare și curte) sunt din mână liberă de vânzare. Dealușiri dă dl. N. Cădea, Sibiu, drumul Cisnădiei Nr. 6. 43 7-

Sămănturi

de tot felul pentru

◆ legumă, flori etc. ◆

și

68 6-

sămănturi economice

de calitate și curățenia primă se capătă la

Carol F. Jickeli

SIBIU, filiala Piața mare 21

cum și în Alba-Iulia, Strada Széchenyi 13.

O casă

civilă, parte suprafață, parte etagiu, constă din 6 odăi, 2 culine și 1 odăie manzart, în centrul orașului, este din mână liberă de vânzare. Informațiuni mai de aproape se dau în cancelaria Dr. Boncz, Sibiu, strada Cisnădiei 34. 117 2-

Făina lactala

NESTLE

Este dovedită după o lungă experiență ca foarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărsăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura „Ingrijirea Copiilor” se poate avea gratuit de la

NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.

„BUNGĂRZANA”

REUNIUNE DE CREDIT ȘI ECONOMII, CA ASOCIAȚIUNE ÎN BUNGARD.

Convocare.

P. T. membri însoțirii „BUNGĂRZANA”, reuniune de credit și economii, ca asociație în Bungard, se convocă la a

X-a adunare generală ordinară

ce se va ține în 7 Maiu n. a. c. la 2 ore d. a., în cancelaria comunală din loc, pentru pertractarea următorului

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii.
3. Raportul comisiunii de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1910.
5. Propunerea direcțiunii referitor la ridicarea cotei, stabilită în § 4 punct b) din statute, dela 60 cor. la 100 cor.
6. Eventuale propuneri.

Cu finea anului 1910 a fost 25 membri cu 25 cote.

Bungard, 11 Aprilie n. 1911.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț la 31 Decembrie 1910.		Pasiva.	
	Cor. fl.		Cor. fl.		Cor. fl.
Casa în numărării	357.85	Părți fundamentale	1,428.00		
Imprumuturi	16,033.90	Fond de rezervă	185.00		
Mobilier	160.—	Depuneri spre fructificare	6,601.00		
Amortizare	20.—	Creditori	7,648.00		
		Interese transitoare anticipate	410.00		
		Profit curat	250.00		
			16,531.75		16,531.75
Debit.		Profit și Pierdere.		Credințe.	
	Cor. fl.		Cor. fl.		Cor. fl.
Interese de depuneri	275.54	Interese de împrumuturi	1,068.00		
Interese de împrum. proprii	537.06	Provizțiuni	292.00		
Inter. dela cotele membrilor	71.67				
Spese	204.65				
Amortizare din mobilar	20.—				
Profit curat	250.03				
			1,358.95		1,358.95

Bungard, la 31 Decembrie 1910.

DIRECȚIUNEA:Toma Modran
director executiv.Nicolae Opris
casier.Toma Ciora
v. preș.Nicolae Imbăruș
membru.Nicolae Boician
membru.Nicolae Dregan
cont.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Bungard, la 20 Martie 1911.

127 1-1

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Petru Boicean Ioan Dordea George Radu George Modran George Frățilă Ioan Frățilă
controlor. v. preș. președinte

În caz de noroc câștigul principal 1 milion Cor.

Nu întârzia

a participa la loteria a 28-a a loteriei de clase reg. ung.,
ce să începe acum cu clasa primă

Colectura principală**Iuliu Friede et Comp.**

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 1.

BRAȘOV

Strada Vămei Nr. 36.

recomandă pentru clasa primă, a cărei tragere va afla loc în 18 și
20 Mai, lozuri originale de $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{4}$
cu prețul oficial de 1 50 3 — 6 — 12 — Cor.

Fiecare comandă să efectuește imediat, însă numai pe lângă trimiterea
înainte a banilor sau cu rambursă.

131 1-4

90,000, 80,000 Coroane

Căștiguri de 600,000, 400,000 Cor.

200,000, 100,000 Coroane

De vânzare.

Un pământ comasat de 30 jugăre stân-
 deni pe hotarul Sibiului aproape de oraș
 de drumul comitatens la „Gropile popilor“
 (Pfalzengraben) se vinde din mână liberă.
 Informațiuni mai de aproape dă admi-
 nistrația „Foi Poporului.“
 (La informațiuni în scris e de a să aclude o
 adresă de 10 fil. pentru porto postal). 129 1-2

Cel mai ieftin izvor de cumpărare!

pentru rețeta (pânză) contra muștelor, in-
 stituția de sârmă cu ghimp, apoi imple-
 tura de sârmă suflată cu zinc pentru antre-
 pozite și închisori la

Andreas Rieger

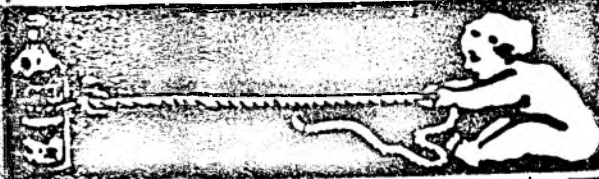
prăvălie de fier în Sibiu. 73 3-3

Casă de vânzare sau arândat. 120 8-4

O casă foarte tare, înconstruită din material
 bun și copertă cu eternit, constatătoare din
 două prăvălii, trei odăi de locuit, o culină,
 boiler de sticlă, pivniță, captor, curte etc., se
 oferă de vânzare din mână liberă. Casa e po-
 trivită pentru orice fel de negațorie, ca
 prăvălie, hotel, magazie etc. Cu astfel de
 afaceri în comuna noastră se poate realiza
 un venit frumos, fiindcă aici sunt bainele cele
 multe de cărbuni de piatră. Doritorii să se
 adreseze la proprietarul Ioan Albescu
 l. Iosif în Vulcan (Vulka, Hunyadmegye).

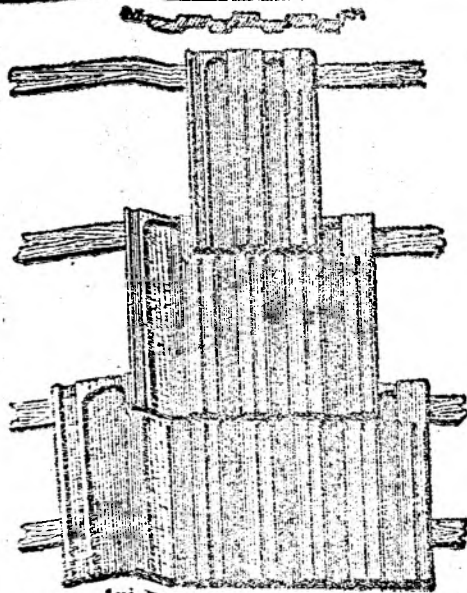
Emulsiunea Egger

veritabilă numai cu marca aceasta.



Toți părinții să deie copiilor în timpul
 de iarnă EMULSIUNEA EGGER, de oarece
 aceasta întărește copiii, ajută la întărirea
 oaselor și are un efect bun asupra desvol-
 tării și hrănirii. Mijloc potrivit contra tusei
 și durorilor de stomac. Foarte folositor în
 timpul ieșirii dinților. Recomandat de medici
 vestiți, de oarece este cel mai bun preparat,
 nu are miros neplăcut, ci un gust plăcut,
 ușor de mistuit și încunjură toate boalele
 de copii. — Prețul unei sticle 2 coroane în
 apotecii. Trimiteți cu poșta prin „Reichs-
 palatia-Apotheke“, Budapest,
 VI., Váci-körút 17. 336 12-12

3 sticle 6 coroane franco
 pe lângă trimiterea înainte a banilor.
 În Sibiu se adă la:
 apotecarii Guido Fabritius și J. C. Molnar.



Țigla lui Bohn, patentată Nr. 253, sigură, tescută, dublă și cu supracoperiș.

MUSCHONG J. és Társai

Fabrică de țigle de coperiș Lugoș

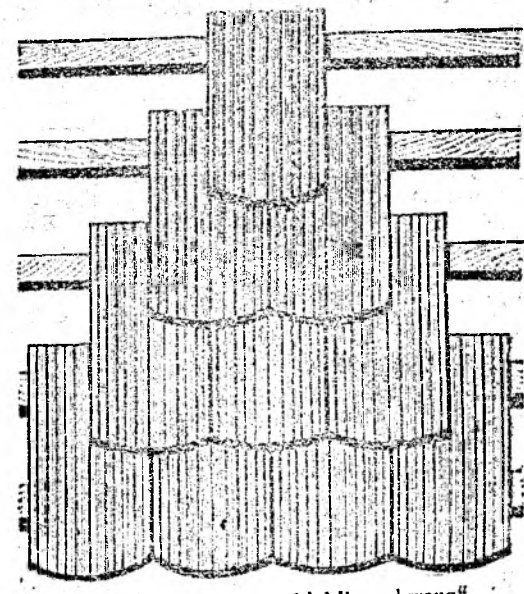
Telefon: Centrala Nr. 43. str. Timișoarei 162.
 Adresa telegrafică: Țiglară Muschong.
 Casa postală: Chequo și Clearing Nr. 9040.

Noi recomandăm publicului care vedește, în interesul său
 propriu, ca înainte de ce a comandat țigle de coperiș,
 să ceară dela noi un preț-curent și muștră de

Țigla de coperiș „Maschinbiberschwanz“

și Țigla dublă pentru supracoperiș

Patent Bohn Nr. 253, cari se trimit gratis și franco.
 Țigla lui Bohn, patentată Nr. 272, care este sigură, tescută,
 dublă și cu supracoperiș se construiește numai după comandă.



Țigla de coperiș „Maschinbiberschwanz“.

P. T.
 Prin aceasta aduc la cunoștință on. public, că de azi înainte sub numirea

BERE DE CARPAȚI

punctu vânzare bere albă de un grad mai înalt, și care va documenta, că berea mea
 corespunde în calitatea berei de Steinbruch, și altor beri de orașe mari.
 O probă și desigur va adevăra afirmațiunea mea.
 Berea de Carpați se vinde în toate Restaurațiunile mai fine cu paharul, să
 capătă însă și în sticle în cele mai multe birturi, și la comercianți.
 Rog a fi atenți la vigneta „Bere de Carpați“

190 1-5 din fabrica de bere a lui RUDOLF HABERMANN, Sibiu.

„Dreptatea“ reuniune de păstrare și credit ca însoțire în Feneșul-săseșc.
 „Dreptatea“ takaré- és hitelegylet mint szövetség Szászfenesen.

Convocare.

Membrii reuniunii de păstrare și credit
 ca însoțire „Dreptatea“ să convoacă la
 a V-a adunare generală ordinară

care se va ține la 7 Mai 1911 la orele 2 d.
 z. în localul reuniunii, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
 2. Raportul direcțiunii pentru anul 1910.
 3. Raportul comitetului de supraveghere.
 4. Stabilirea bilanțului, împărțirea veni-
 tului curat și darea absolutului.
 5. Fixarea marcelor de prezență pentru
 anul 1911.
 6. Eventuale propuneri, conform sta-
 tutelor.
 7. Închiderea adunării.
- Feneșul-săseșc, 10 April 1911.

Ioan Isaicu m. p., director
 Ioachim Pop m. p., contabil
 Petru Morar m. p., casier.
 Direcțiunea:
 Ioachim Pop m. p. preș. Ioan Isaicu m. p.
 Petru Cioban m. p. Ioan Morar m. p.
 Demetriu Mocan m. p. Demetriu Pop m. p.
 Demetriu Tăușan m. p.
 Membrii comitetului de supraveghere:
 Petru Topan m. p. preș. Ioan Gal m. p.
 Ioan Pop m. p.

Meghívó.

A „Dreptatea“ takaré- és hitelegylet
 mint szövetség tagjai ezennel meghívataknak
 szövetség helyiségében az 1911. évi május
 hó 7-én d. u. 2 órakor tartandó

V-ik rendes közgyűlésre

a következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása.
 2. Az igazgató-ág jelentése 1910. évről.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A mérlegszámla megállapítása, a
 tiszta nyereség felosztása és a felmentvények
 megadása.
 5. A jelentési díjak megállapítása
 1911. évről.
 6. Esetleges indítványok az alapszabá-
 lyok értelmében.
 7. A közgyűlés bezárása.
- Szászfenes, 1911. április hó 10-én.

Isaic János s. k., igazgató.
 Pop Ioachim s. k., könyvelő.
 Morar Péter s. k., pénztárnok.
 Az igazgatóság:
 Pop Ioachim s. k., elnök. Isaic János s. k.
 Cioban Péter s. k. Morar János s. k.
 Mocan Demeter s. k. Pop Demeter s. k.
 Tăușan Demeter s. k.
 A felügyelő-bizottság:
 Topan Péter s. k., Gall János s. k. Pap János s. k.
 elnök 128 1-1

Escelente și naturale

Vinuri de pe Tarnavă.

Vin de masă, pro literă Cor. —64
 Vinuri diferite, pro literă „ —72
 Vin roșu de desert (dulce) pro literă —80
 (afară din Sibiu cu Cor. —14 pro literă mai ieftin)

Se află la HEINRICH RIEGER
 Mare prăvălie de vinuri în Sibiu, strada Gușterii Nr. 7. 101 4-4

MUSCHONG J. és Társai

Fabrică de țigle de coperiș Lugoș

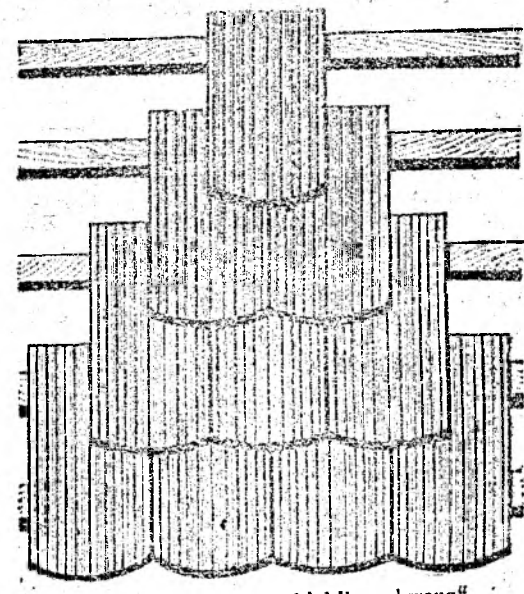
Telefon: Centrala Nr. 43. str. Timișoarei 162.
 Adresa telegrafică: Țiglară Muschong.
 Casa postală: Chequo și Clearing Nr. 9040.

Noi recomandăm publicului care vedește, în interesul său
 propriu, ca înainte de ce a comandat țigle de coperiș,
 să ceară dela noi un preț-curent și muștră de

Țigla de coperiș „Maschinbiberschwanz“

și Țigla dublă pentru supracoperiș

Patent Bohn Nr. 253, cari se trimit gratis și franco.
 Țigla lui Bohn, patentată Nr. 272, care este sigură, tescută,
 dublă și cu supracoperiș se construiește numai după comandă.



Țigla de coperiș „Maschinbiberschwanz“.

Motoarele

și

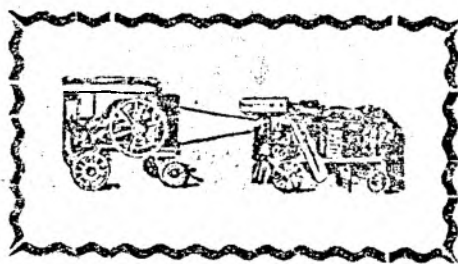
Locomobilele

cele mai bune, cu benzin ori cu ulei brut,
cu gaz ori cari sug gaz

se fabrică în fabrica de motoare engleză „Compbell“,
de renume mondial.

La expoziția mondială din Bruxella toți bărbații
de specialitate s'au încredințat pe deplin, că motoa-
rele cele mai durabile, de construcția cea mai bună,
de manipulare cea mai sigură le fabrică fabrica

„COMPBELL“.



Prețuri ieftine. — Muncă ieftină. — Condiții de plată
favorabile. — Garanță de mai mulți ani. — Pe cumpă-
rătorii nostri îi instruăm fără plată cum să manipuleze
motoarele. — Nu este nevoie de mașinist diplomat, ie
poate oricine manipula.

133 1-1

Singurul reprezentant

KORÁNYI VIKTOR

BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-tér 9. szám.
Numărul telefonului 64-64.

Din țigăria din Avrig

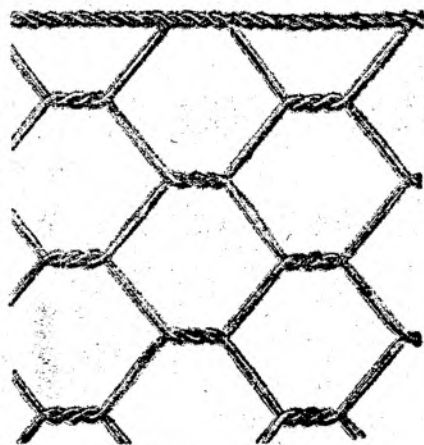
(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 G-20

Țiglă de cement

de prima calitate în diferite culori pro- lângă garanție îndelungată.

J. Răduțiu & Comp.



Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și gro- sime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 3-32

Portland și Romancement de Brașov și Beociner

Pentru zidiri



Traverse

Stucătură de trestie.

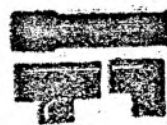
Împletitură „Baculă”

Materialul de zidit în viitor. : Ieftinește orice zidire. :



Fier de Călsir în rufe, fier modelat, fier în rufe și fier de închelet în 600 profile și dimen- siuni se află în depozit.

TEVI



de fier co- vâlcit și fie- turnat pre- cum și Fi- tings

Pumpe pentru fântâni și alte industrii Sfredle de găurit pământul și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Vinuri de masă escolente,

cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ Sibiu, strada Ureului 20.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cislădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai bune stoffe de lână în mare asortiment

montășile

soarte chiar acum, pentru balne de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette, și balne de plon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou- tățile de stoffe pentru pardalauri și „Kajlan”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reveranzilor confecțio- nate în atelierul meu, îmi permit a strage deosebita atențiune a On. domnii preoți și teologi absolvenți.

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de balne în timp de 24 ore. 69 16-

Trădătorii pentru valanțel, cum și cel felul de articoli de uniformă, după pre- cererile marelui meu.

GRASEAZĂ

peste tot locul în țară boala de gură și de unghii la vite. Cu miile să îm- puținează vitele, cari și așa sunt în număr scăzut, ceea ce tot mai multe gânduri cauzează economului. Publicul însă suferă și se plânge, că e carne puțină, lapte puțin, și ce să capătă e grozav de scump. Starea aceasta de- vine tot mai rea, dacă economii nu se gândesc din vreme la desinfectarea grajdurilor, deoarece lățirea acestei boale să poate împiedeca numai prin o desinfectare temeinică și conștincioasă.

Desinfectarea grajdurilor este lucrul cel mai simplu din lume și deo- săbit de ușor de făcut.

3 chilo lysoform brut să pune și amestecă în 100 litre apă moale, iar cu această apă să spală toate părțile și obiectele grajdurilor. Cu aceeași apă e a să spala vasele de lapte, fie acelea din lemn sau din tinichea, să să frace șteandurile (donițele), acândurile de brăoză, stălajurile, mesele etc. Să să apoiaseă grajdurile îndată, amestecându-se în varul stâns 3% de lysoform brut. Gura animalelor să stropește cu apă de lysoform de 1%, iar rânile unghiilor cu apă de lysoform de 2%.

Lysoformul brut este între mijloacele de desinfectare existente cel mai probat, ajungu pentru multă vreme, de aceea e foarte ieftin, pe lângă aceea nu e veninos, așa ca în orice om neexpert să poate da în mână. În sfârșit e foarte de însemnat, că nu are miros, așa că la folosire e eu mult mai plă- cut, neavând miros acărbos și reamintitor de morburi de carbol sau erocolin.

Nu numai grajdurile infectate, ci și cele sănătoase să se desinfecteze, deoarece numai așa vă puteți feri grajdurile de incubarea boalelor.

Cine a probat odată lysoformul-brut, acela mereu îl va folosi.

Intreabă pe medicul veterinar!!

Prețul lysoformului brut:
o cană de 2 1/2 chilo Cor. 6— o cană de 10 chilo Cor. 20—
" " " 4 1/3 " " 10— " " 25 " " 47—
Lysoform și lysoform brut să poate căpăta la toate farmaciile și drogeriile din țară.
La animale să poate întrebuința și lysoformul brut; la oameni însă să întrebuințează lysoform curat, care e mai scump. 123 2-10

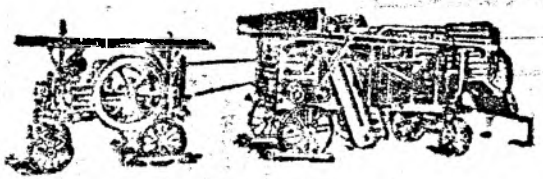
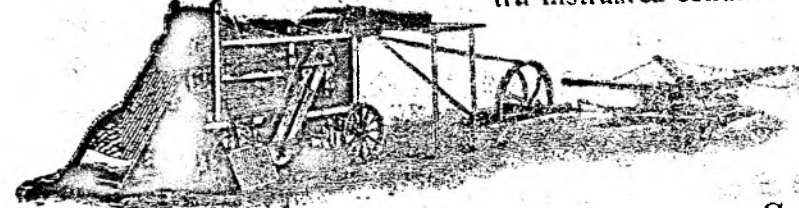
Dr. Keleti și Murányi, fabrică chimică în Ujpest.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros- tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko. NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garlatură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pen- tru instruarea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.



Construcția cea mai nouă.

83 6-52

Vârtejuri de îmblătīt și curățīt, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avan- tagioase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesea- ză de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea a- gentului, ajung deci mai ieftin în posesia- nea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin fir- ma FRĂȚII GÖMÖRI, au fost bine pri- mite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să trē- mite la cerere gratis.

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobotul pie- trisului și tot felul de mașini economice; apoi mașini pentru fabricarea de cără- midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabrica- rea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Picuri de stomach
de Brády
cu
Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de scutire,
și pentru aceasta numite „picuri de stomach de Mariazell”, sunt cel mai bun leac, valorat de 30 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, îngrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacie cu prețul de 90 fileri și Cor. 1.60. 6 sticle cu Cor. 5.40, Batiile duble cu Cor. 4.80, expediază franco producătorul C. Brády, farmacia „Regele Ungariei” Viena, I. Fleischmarkt 2. Depon 6.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din eticheta de aci. 28 11—25
In Sibiu se află de vânzare în apotecile: A. Tentsch, C. Morscher, G. Fabritius.

Mugurul (Insoțire economică-comercială Elisabetopol (Erzsebetváros, Kisküküllő vm.)

ALTOI DE VIE

calitate distinsă, pe lângă prețurile cele mai moderate, soruri de via și de masă, via americană cu și fără rădăcină, oc și vii și via europeană cu rădăcină. — Află de vânzare în: Elisabetopol (Erzsebetváros, Kisküküllő vm.)

Insoțirea economică comercială „Mugur” — (2) milioane.

Material disponibil în altoi p. — La cumpărări pe credit 316 21 — cele mai ușoare condițiuni — pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț-curent și instrucțiune gratis și franco. — Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid!

Dacă D-Ta vrei să ai
o mașină de imblătit cu motor,
cruțătoare
sigură în lucrare
implinind lucrul distins



și pe lângă prețuri favorabile, cu condiții de plată ușoare, cu garanție deplină. — Atunci adresați-vă cu cererea la

SZÜCS ÖDON
BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 66,
La cerere se trimite catalog și preliminar gratis și franco. 92 5—19

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invenție senzațională

Numărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

impletitudii Hungaria
patentată. 44 8—12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc și o de lipsă să fie răpelt. Prețul per metru quadrat fileri și mai sus.

Să poată procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker
fabrică de țesături de sârmă, de ingraditură din impletituri și de grătii
Budapesta VIII, Úlői út 48/84.
Serviciu ieftin, repede și conștientios. — Preț-curent ilustrat, gratis și franco.

?! HOTI!?
sunt cei ce fură, iar
..?? CINE ??..
n'a cumpărat încă dela noi o

Obligațiune de câștig cu premie convertită dela Banca Hipotecară Ungară

acela să nu mai răzgândească mult: căci își bate numai joc de norocul propriu.
Aceste Obligațiuni s'au lozuri, — cum le mai numește mizeria plebs, — se vând ca pâinea a caldă, din care cauză le crește prețul pe zi ce merge și pentru a întâni cumpărarea lor fiecăruia, noi le vindem de prezent pe

33 rate lunare de câte 6 coroane
și recomandăm la tot natu, să cumpere cel puțin o bucată, dacă vrea să câștige suma de

Cor. 300,000
care este câștigul principal la tragerea proximă,
care va fi deja în 25 April st. n. 1911

Cine ne trimite până la acest termin suma de 6 cor., acela va lua parte și la tragerea aceasta. Nime să nu întârzie! Tot natu să încerce norocul! Aceste hârtii de valoare oferă celea mai mari șanse de câștig!

Anual 6 trageri: 25/II, 25/IV, 25/VI, 25/VIII, 25/X și 27/XII. — Iată câștigurile principale: cor. 1.000.000, și o mulțime de câștiguri mai mici 500.000, 300.000, 100.000, 75.000 cari ajung în fiecare an la sorții!

Indată ce ni se asignează suma de 6 cor., ca rata primă, i-se trimite cumpărătorului lista de rate legală, în care se induce Seria și Numărul Obligațiunii de câștig ce i-s'a vândut. Deja după achitarea ratei prime cumpărătorul e îndreptățit la toate tragerile și câștigurile cu cari s'ar trage la sorții obligațiunea lui, il privesc numai pe el. După achitarea tuturor ratelor i-se trimite Obligațiunea de câștig originală, care până atunci se păstrează în casa noastră de fer sub controlul statului. Aceasta are o valoare permanentă și se poate vinde ori când cu prețul de bursă.

Comandele se pot face pe couponul dela mandatul (asigurațiunea de bani), cu care sunt a se trimite 6 cor. ca rata primă. Pentru platirea celorlalte rate vom trimite P. T. cumpărătorii cesuri postale, prin cari cruță speșele de porto.

Tot losul trebuie să câștige!!!

Oameni buni!... Când vă stă norocul cu coșul plin la uscă, nu vă răzgândiți mult, ci puneți mâna pe el!... Deci nu întârziați cu trimiterea ratei prime înainte de tragerea din 25 April 1911!... — Ca deslușiri stăm gratuit la dispoziția fiecăruia. Comandele sunt a se adresa către:

ÚSTREDNÁ BANKA ÚČASTINNÝ SPOLOK, Budapest, V., Sas-utca 24. szám.